

'Idioter', "mörka krafter" och fotboll

- en studie av mediars rapportering om fotbollsrelaterat våld

Examensarbete i medie- och kommunikationsvetenskap 15 poäng (C-nivå/BA)

Institutionen för medier och journalistik, Linnéuniversitetet
Program: Informatörsprogrammet, 180 hp
Termin: VT 2013

Författare: Alic Ines, Hallin Ellinore
Handledare: Dino Viscovi
Examinator: Tanya Elder

Förord

Då vi båda författare har ett brinnande idrottsintresse och ett stort intresse för medier har denna resa ständigt varit intressant och lärorik. Med detta förord vill vi rikta ett stort tack till alla de personer som hjälpt och stöttat oss under genomförandet av denna studie. Vid Linnéuniversitetet vill vi rikta vårt tack till vår handledare Dino Viscovi och hans ständiga idrottsrelaterade metaforer om hur det är att kämpa sig fram till en färdig uppsats. Under resans gång har vi alltid haft Dinos uttryck ”med flaggan i topp” i bakhuvudet vilket har bidragit med både skratt och målmedvetenhet under arbetets gång. Vi vill även rikta ett tack till vårt bollplank Ervin Alic som med sina skarpa intellekt och visa kommentarer agerat som vår egna fyrvaktare på denna färd.

Abstract

AUTHORS	Ines Alic Ellinore Hallin
TITLE	“Idiots”, “dark forces” and football <i>- a study into how media portrays football-related violence</i>
LEVEL	Bachelor Thesis in Media and Communication Studies
LOCATION	Linneaus University, Växjö
LANGUAGE	Swedish
NUMBER OF PAGES	45
AIM	This thesis purpose is to fill a knowledge gap of research into football-related violence and media. The objective is to create an understanding of how football-related violence is portrayed in the Swedish tabloids <i>Aftonbladet</i> and <i>Expressen</i> .
METHOD	To reach the desideratum we used a qualitative content analysis of 198 articles concerning football-related violence. To analyse the results we used theories regarding ‘Framing’, ‘the three ‘I’s and the ‘Stigma-theory’.
MAIN RESULTS	The result from the initial analysis showed a heavy reliance on ‘frames’ by media outlets. This tended to make the news seem more sensational, dramatized and subsequently more readable than it otherwise would have been. When the articles are framed, the journalists’ use various keywords and metaphors to make an ordinary event into an exciting sports story that attracts readers.
KEYWORDS	sports journalism, hooliganism, football, soccer, framing, stigmatization

Innehållsförteckning

1. Inledning	5
1.2 Syfte.....	6
1.3 Problemformulering	6
1.4 Avgränsningar	6
2. Tidigare forskning	8
2.1. Backspegeln	8
2.2. Svenska nyhetsrapporteringen av huliganism	8
2.3 Mediers beskrivning och mediepublikens mottagande.....	9
2.4 Mediers bidragande till moralpanik.....	9
2.5 Nordisk jämförelse på mediernas roll	10
3. Teori	12
3.1. Framing - hur journalister ramar in verkligheten.....	12
3.2. Sportjournalistiken och de tre i:na	14
3.2.1 Framväxten av sportjournalistikens särdrag.....	14
3.2.2 Sportjournalistikens tre i:n	14
3.3. Stigmatisering: "De andra"	15
4. Metod	18
4.1 Kvalitativ forskningsmetod	18
4.2 Kvalitativ innehållsanalys	18
4.3 Urval och empiri	19
4.3.1 Val av tidning.....	19
4.3.2 Artikelurval.....	19
4.3.3 Tidsperiod och antal artiklar.....	20
4.3.4 De praktiska teknikerna.....	21
4.3.5 Nyckelbegrepp.....	22
4.4 Källkritik	23
4.5 Tillförlitlighet och trovärdighet.....	24
5. Resultat och analys	25
5.1 Definierade fotbollsrelaterade problem	25
5.1.1 Inkastade föremål - "vapen"	25
5.1.2 Attacker, planstormningar och pyroteknik.....	26
5.1.3 Infiltration och den organiserade brottsligheten - "de mörka krafterna"	27
5.2 Vad pressen rapporterar som problemets orsak	31
5.2.1 Orsak 1: Brist på regelverk, straff och lagstiftning	31
5.2.2 Orsak 2: Fansen man inte kan försvara sig mot.....	32
5.2.3 Orsak 3: Vem är det som egentligen bestämmer?.....	33
5.3 Uttryck av moraliska omdömen	34
5.4 Pressens bild av möjliga lösningar	35
5.4.1 Lagstiftning, hårdare lagar och kraftigare påföljder	35
5.4.2 Samverkan och dialog - "Vi som älskar fotboll måste säga stopp".....	36
6. Slutdiskussion	39
6.1 Slutsatser.....	39
6.2 Värderande och ställningstagande journalistik	40
6.3 Ett litet problem för världen, men ett stort problem för idrotten.....	40
6.4 De omänskliga huliganerna	41

6.5 Enkla förklaringsmodeller	41
6.6 Repeterbara mönster.....	42
7. Författarnas tankar på vidare forskning	43
Referenser.....	44

I. Inledning

I detta inledande kapitel presenterar vi uppsatsens bakgrund och problemområde, samt varför vi undersöker hur fotbollsrelaterat våld representeras i medier. Avslutningsvis redogör vi för de avgränsningar vi gjort och uppsatsens disposition i stort.

Idag är fotbollsrelaterat våld ett väldigt omdebatterat ämne i svenska medier och det tar mycket plats på nyhetsagendan. Flera fall av matchskandaler och avbrutna matcher har rapporterats och även infiltration av klubbar har granskats i medier. Uppdrag Granskning avslöjar hur supportrar har fått ett allt större inflytande i Allsvenska klubbar och riktar kritik mot både klubbar och supportrar för hur denna maktförskjutning hanteras. Även regeringen har agerat och tillsatte en huliganutredare år 2011 för att kartlägga det idrottsrelaterade våldet i samband med fotboll och ishockey. Den 21 mars 2013 publicerade huliganutredaren Björn Erikssons slutbetänkande *Mera glädje för pengarna*. Där Eriksson har granskat det fotbollsrelaterade våldet i Sverige samt studerat lösningar på hur andra länder så som Tyskland och England har hanterat problemet med fotbollsrelaterat våld. Eriksson menar att medierna har en stor bidragande roll i det fotbollsrelaterade våldet och hur det gestaltas och förklaras för mediepubliken. Hur ser då mediernas gestaltning av det fotbollsrelaterade våldet ut och vad är det som framkommer i deras rapportering?

De frågor vi ställer vill vi kunna besvara eftersom fotbollsrelaterat våld och fotboll i Sverige ständigt är ett aktuellt ämne, då fotboll enligt Svenska Fotbollsförbundet är en nationalsport som en tredjedel av Sveriges befolkning utövar (SvFF 2013). Fotboll är även den idrott som har flest antal medlemmar och flest åskådare, vilket gör att näst intill hela Sveriges befolkning berörs av fotboll på ett eller annat sätt (RF 2012). Fotboll tar mycket plats på den svenska nyhetsagendan där det speglar många människors engagemang och vardag. Eftersom fotbollen är så omfattande i Sverige är positiv medieexponering viktigt, eftersom den bidrar till att fotbollen får publicitet och sponsorer som gärna vill bli sedda och förknippade med svensk fotboll. Medlemmar, publik, PR och sponsorer är kärnan i fotbollens ekonomi, och därför är det viktigt att medieexponeringen och bilden som framställs i medier av svensk fotboll skildras positivt. Att undersöka vad medier producerar inom ämnet och vad som hamnar på nyhetsagendan intresserar oss författare eftersom det är viktigt att förstå hur media speglar den stora fotbollsrelaterade rörelse och kultur som många människor har en stor del av i Sverige.

Ämnet blir intressant ur ett medieperspektiv, dels på grund av att människor är intresserade av att ta del av ämnet och dels för att det ligger ekonomisk vinning i det för medierna. Fotbollsskandaler är intressanta ur mediernas synvinkel då ämnet intresserar många och lockar till sig läsare vilket är en stor del av journalistikens syfte (Tsoukala 2011).

Vilken bild är det som mediers rapportering visar om det fotbollsrelaterade våldet? Kan bilden bidra till att den största nationalsporten och folkrörelsen i Sverige, svensk fotboll, blir vinklad och snedvriden? Detta skulle i en förlängning kunna leda till publikbortfall, minskad omsättning, sämre kvalitet på sporten i dess helhet och en felaktig bild av svensk fotboll, då mediepubliken blir påverkade av bilden som medier målar upp, oavsett om den är positiv eller negativ.

1.2 Syfte

Att beskriva hur fotbollsrelaterat våld representeras i medier.

Utifrån syftet vill vi fylla en kunskapslucka i forskningen kring ämnet och få en större insikt i sportjournalistik och journalistik i allmänhet.

1.3 Problemformulering

Hur representerar den svenska kvällspressen fotbollsrelaterat våld i sportjournalistiken?

Denna frågeställning motiveras framför allt av den lucka vi ser finns i tidigare forskning, där det saknas forskning kring hur fotbollsvåldet representeras utifrån journalistikens inramningar. Den tidigare forskningen studerar framför allt huliganismen och hur det fenomenet ser ut i verkligheten, men inte hur journalistiken arbetar för att representera det fotbollsrelaterade våldet. Vi anser att denna studie ger en beskrivning och därmed en större förståelse för hur nyheter om fotbollsrelaterat våld konstrueras och gestaltas i medier, men även en större förståelse för journalistiken i stort.

1.4 Avgränsningar

Vi har valt att avgränsa studien till svensk kvällspress och hur den gestaltar det fotbollsrelaterade våldet. I tidigare forskning finns det dock intressant fakta och jämförelser med andra länder, till exempel England, Tyskland, Norge, Danmark och Finland där fotbollsrelaterat våld också rapporteras på den sportjournalistiska agendan. Även om det finns intressanta aspekter och forskning från andra länder väljer vi att avgränsa oss till att analysera svenska medier då det här finns en kunskapslucka vi vill fylla.

Anledningen till att vi väljer kvällspress och inte dagspress är för att vi vill undersöka samma genre av tidning och få en heltäckande bild av hur tidningar i samma genre gestaltar problemet. Vi väljer *Aftonbladet* och *Expressen* för att de är de två största kvällstidningarna som finns i hela Sverige i både

papperstidning och nättidning, och inte mindre kvällstidningar som till exempel *Kvällsposten* som endast finns i södra Sverige.

Det vår uppsats kommer att fokusera på är Allsvensk fotboll för herrar eftersom det är där fotbollsvåldet tydligast uppmärksammas. Vi har alltså valt bort damfotboll och juniorfotboll eftersom det framgick av den tidigare forskningen att fotbollsrelaterat våld är mindre bland dessa grupper. Vi avgränsar oss även till Allsvenskan, den högsta ligan i Sverige och väljer bort lägre divisioner eftersom Allsvenskan är den som får mest medial uppmärksamhet. Vi har även valt att avgränsa oss till fotboll eftersom det är en så stor del av idrottsrörelsen i Sverige och där det finns mycket material att hämta om fotbollsrelaterat våld. Man har även sett att idrottsrelaterat våld återfinns i idrotter som hockey och bandy men i mindre utsträckning än fotboll, och därför väljer vi att fokusera på det fotbollsrelaterade våldet.

Nu har studiens syfte och problemformulering presenterats där vi vill undersöka hur det fotbollsrelaterade våldet representeras i svensk press. Vidare kommer vi att gå in på tidigare forskning där vi redogör för hur fotbollsrelaterat våld har utvecklats över tid och hur medierapporteringen om det ser ut i övriga Europa. I kapitel 3 förklarar vi de teorier vi har använt oss av i studien, där vi presenterar teorin om framing, sportjournalistikens tre i:n och Goffmans stigmateori. Därefter följer vårt metodkapitel där vi redogör för kvalitativ innehållsanalys, urval och för diskussion om källkritik, tillförlitlighet och trovärdighet. I det femte kapitlet kommer vi att presentera det resultat vi har fått fram och analysera det med hjälp av det teoretiska ramverk som utgör grunden för studiens analys. Därefter kommer slutdiskussionen där vi drar slutsatser utifrån femte kapitlets resultat och diskuterar vad resultatet betyder. I det sjunde och avslutande kapitlet för vi intressanta resonemang om förslag på fortsatt forskning.

2. Tidigare forskning

I följande kapitel kommer vi att presentera forskning som tidigare har förts inom vårt problemområde, fotbollsrelaterat våld och medier. Till att börja med kommer vi blicka tillbaka på när fotbollsrelaterat våld började ta plats i medierna, vilken betydelse medier har för bilden av fotbollsvåld och vi gör även en jämförelse med andra länder för att kunna förklara det svenska perspektivet på fotbollsvåld i en bredare kontext.

2.1. Backspegeln

Fotbollsrelaterat våld är något som har funnits länge i Sverige. Redan i slutet av 1800-talet började man höra talas om läktarvåld i samband med fotboll (Tsoukala 2011). Våldets karaktär och omfattning har i stort sett varit densamma sedan slutet av 1800-talet när man började höra talas om fenomenet. På 1970-talet kunde man dock se en förändring då det fotbollsrelaterade våldet fick ett allt större utrymme i nyhetsmedierna och en allt viktigare roll, vilket det har än idag. När nyhetsmedier rapporterar om fotbollsrelaterat våld fokuseras det mycket på själva huliganismen. Forskaren Stuart Hall visade i en artikel från 1978 att kvällspressen framställde huliganer väldigt ensidigt och använde sig av väldigt stigmatiserade begrepp som ledde till moralpanik (Tsoukala 2011). Morgonpressens gestaltning skiljde sig inte mycket från hur kvällspressen gestaltade huliganer eftersom de båda enbart beskrev huliganer som våldsverkare. Forskning och jämförelser mellan olika nyhetsmedier visar på att rubrikerna om idrottsvåldet stigmatiseras och ofta åtföljs av bilder med våldsamma motiv, vilket visar hur stor mediernas roll är i skapandet av fotbollsklimatet för mediepubliker.

2.2. Svenska nyhetsrapporteringen av huliganism

De mönster som man har sett i svensk press är att medierna i både rubriker och artiklar om fotboll tydligt fokuserar på våldet. En studie som gjorts på *Kvällsposten* i samband med fotbolls-EM 1992 visar att det är sportsidorna som återger den mest varierade bilden av mästerskapet medan det på nyhetssidorna och kultursidorna mestadels handlade om det förväntade fotbollsvåldet. Den här analysen visade att redan innan mästerskapet hade medierna skapat moralpanik genom beskrivningen av fotbollsvåldet (Radmann 2013).

Radmann har i sin avhandling redogjort för det svenska huliganlandskapet och det som forskningen visar är att mediebilderna har stärkt och stärker identiteten för de som ingår i huliganakulturen. Det har skapats en stigmatisering av huliganismen och en oro som liknar moralpanik bland allmänheten som är rädda för huliganismen och dess spridning och karaktär. Under de senare åren har den traditionella

mediebilden av idrottsvåldet blivit mycket bredare eftersom det nya medielandskapet har gett möjligheter till att en mångfald av röster och gatekeepers producerar olika medienarrativ. Man ser att medierna har en stor betydelse för uppfattningen om huliganismen och dess gestaltning och att medier har varit med och påverkat bilden av huliganism under lång tid, vilket gör att medierna har en stor roll för att förstå idrott- och fotbollslandskapet generellt (Radmann 2013). I Radmanns avhandling redogör han för de fem viktigaste slutsatserna när man talar om huliganismen i medier, vilka är att mediebilden stärker identiteten hos huliganerna, att våldet är en viktig del i den mediala berättelsen, att supportervåldet har professionaliserats, att huligankulturen uppvisar olika maskulinitetsdrag och att huliganismen har stigmatiserats på ett sätt som kan liknas moralisk panik (Radmann 2013).

2.3 Mediers beskrivning och mediepublikens mottagande

Enligt Radmann (2013) har de beskrivningar som medier gör av huliganism haft en stor betydelse för hur fotbollsrelaterat våld hanteras och uppfattas av olika aktörer i samhället. När man tittar på relationen mellan huliganism och medier så har man kommit fram till att effekten av mediernas rapportering kring ämnet sätter agendan. Det är mediernas rapportering som styr vilka frågor som det fokuseras på och debatteras om i samhället. Det är inte bara de "vanliga människorna" som tar del av den mediala bilden av det fotbollsrelaterade våldet, utan det är även den bilden som politiker och beslutsfattare tar del av och fattar beslut utifrån. Bilden konstrueras genom olika medieberättelser och är därför viktig att förklaras och analyseras menar Radmann (2013).

2.4 Mediers bidragande till moralpanik

Det finns ett antal teorier om moralpanik som hjälper till att beskriva och förklara läktarvåld och huliganism. Däremot kan man inte se några skillnader i den mediala rapporteringen om läktarvåld och den efterföljande moralpaniken över tid. Forskning visar på att våldets omfattning i stor utsträckning är frikopplat från hur det faktiskt ser ut i verkligheten. Man kan se att våldet på läktarna pågick i samma utsträckning innan rapportering kring det kom upp på den mediala agendan. Journalister påverkar dock läsarna med sin rapportering om våldet, eftersom de hyplar händelserna och skruvar upp våldet för att skapa moralpanik bland läsarna (Russel & Ward 2002). Man kan se vilken betydande faktor medier har för att forma uppfattningar om brott och hot samt om säkerhet och fara. Ju mer journalistiken skriver om läktarvåld och huliganism desto farligare blir det i allmänhetens ögon och risken för moralpanik hos allmänheten blir allt större. Även om våldet i teorin minskar och säkerheten blir större skriver medierna ändå om läktarvåld och huliganism som ett hot mot samhället, vilket bidrar till att förstärka omfattningen av våldet och hur problemet uppfattas (Russel & Ward 2002).

2.5 Nordisk jämförelse på mediernas roll

Problem med huliganism finns inte bara i Sverige utan även i Norden och övriga världen. Dock kan man i Radmans avhandling se att Norge skiljer sig lite från till exempel Sverige och Danmark (Radmann 2013). Norges huligankultur skiljer sig på det sättet att de huliganer som finns i Norge är norska supportrar som följer engelska klubbar men inte så många norska supportrar som följer norska klubbar. Detta fenomen gör att de har mindre fotbollsrelaterat våld i Norge än i övriga Nordiska länder. Radmann förklarar att även om den norska idrotten inte påverkats av huliganism i någon större utsträckning har det förekommit oroligheter kring grupperingar, som har gått under namnet "causals" både genom medier och offentligheten. En intressant aspekt är att de norska medierna har ägnat sig åt att rapportera om huliganism även om fenomenet knappt förekommer i Norge (Radmann 2013). Medierapporteringen har ökat under tjugohundratalet med en kraftig ökning mellan 2006 och 2009, och från och med 2004 börjar även polisen att uttala sig om fenomenet i medier (Radmann 2013). I en annan jämförelse mellan den norska medierapporteringen och den svenska skriver Radmann följande:

Att det finns 268 incidenter omskrivna i norska medier kan ju ge bilden av att huliganproblemen är stora i Norge, men jämför man till exempel med Sveriges mediala täckning av problemen kan en enskild händelse i Sverige ge fler artiklar än så. (Radmann 2013:42)

Detta är något viktigt att ha i åtanke när man studerar huliganism och idrottsrelaterat våld då de olika mediernas rapportering skiljer sig i omfattning.

I Finland pågår inte mycket forskning om huliganism. Det Radmann tar upp i sin avhandling är att man lyfter fram en problematik i och med att medier skapar en, vilket man kallar för, moralpanik runt "den förmodade huliganismen" (Radmann 2013). Man kan urskilja att det pågår en symbolisk kamp mellan supportrar, medier och myndigheter angående hur man representerar supportrars identitet och beteende. Men i stort har Finland i likhet med Norge inte så stora problem med huliganism i samband med idrottsevenemang (Radmann 2013). Av de nordiska länderna är det Sverige som har haft de största problemen med fotbollsrelaterat våld samt skrivelser i medier. Radmann (2013) förklarar vidare att medier har en stor roll i hur man gestaltar huliganism:

Den forskning som är gjord i de nordiska länderna kring idrottsvåldet pekar på medias starka roll kring gestaltningen av supporter- och huligankulturen. (Radmann 2013:44)

Som framgår av den nordiska genomgången har medias beskrivningar av 'huliganism' haft en avgörande betydelse för hur fenomenet har hanterats och uppfattats av olika samhällsaktörer. (Radmann 2013:46)

Citaten ovan förklarar att det är svårt att studera huliganism utan att ta med mediernas roll. Förutom att det har varit ett starkt forskningsintresse kring relationen huliganism och medier så verkar det som om effekten av mediernas rapportering sätter agendan och pekar ut vilka frågor som ska fokuseras och debatteras i det offentliga samtalet. Det man kan konstatera genom forskningen är dessutom att de flesta politiker, beslutsfattare och allmänheten får sin bild och uppfattning om idrottsrelaterade våldspenomen genom medier. Huliganismen kontextualiseras och konstrueras genom olika medieberättelser och därför är medierepresentationen viktig att förstå och analysera säger Radmann (2013).

Problemet med huliganism och fotbollsvåld finns även utanför Nordens gränser och Radmann förklarar kort att den engelska pressens rapportering och gestaltning av huliganism påvisar att medier stigmatiserar de som är inblandade och att medier framkallar och uppmuntrar panikstämningar (Radmann 2013). Han påvisar även att flera forskare vittnar om att när ett utanförskap etablerats och sedan blivit legitimerat av "allmänheten" så blir "de andra", det vill säga huliganerna symbolen för det som är signifikant dåligt och omoraliskt, och ingen skuld läggs på majoritetssamhället. Det uppstår då tydliga gränser mellan de "onda huliganerna" och de "skötsamma samhällsmedborgarna". Radmann (2013) förklarar vidare att de mönster som beskrivs i svensk press återfinns i andra svenska medier.

I forskningsöversikten har vi nu tittat i backspegeln när det fotbollsrelaterade våldet började sätta spår i medier och hur det såg ut förr. Man har sett att medier spelar en stor roll för hur huliganism och fotbollsvåld uppfattas av mediepubliker och andra aktörer i samhället. Moralpanik är något som man tydligt sett som en konsekvens av rapporteringen då problemet uppfattas som större än vad det är av mediepubliker. Genom den nordiska jämförelsen kan vi konstatera att huliganismen är störst utbredd i Sverige och att det är ett aktuellt problem som är viktigt att förklaras och analyseras. I nästa avsnitt presenteras det teoretiska ramverk som kommer att användas i uppsatsens resultat- och analysdel.

3. Teori

I följande avsnitt presenteras de teorier som vi har använt oss av för att analysera det resultat vi kommit fram till. Eftersom uppsatsen syfte är att beskriva hur det fotbollsrelaterade våldet representeras i medier har vi valt tre teorier som är passande för att kunna uppnå syftet. De teorier vi nu kommer att presentera inleds av teorin som vi använder genomgående i uppsatsen, framing, den följs upp av sportjournalistikens tre i:n, och till sist redogör vi för stigmateteorin.

3.1. Framing - hur journalister ramar in verkligheten

Teorin om framing handlar om hur nyheter produceras och hur man som nyhetsjournalist ser på verkligheten och därmed konstruerar den. Entman beskriver begreppet som:

The concept of framing consistently offers a way to describe the power of a communicating text. (Entman 1993:51)

Han förklarar hur medier ramar in händelser och vilken kraft begreppet framing har när man med hjälp av text och olika egenskaper konstruerar nyheter. Det finns även en kommunikationsprocess som innehåller fyra lägen beskriver han. Dessa är; den som kommunicerar, texten, mottagaren och kulturen. Den som kommunicerar, det vill säga journalisten ramar in saker både omedvetet och medvetet (Entman 1993). För att förstå hur journalister producerar nyheter använder vi oss av en framingmodell som är grunden för vår analys som både Entman (1993) och Strömbäck (2009) använder sig av. Strömbäck har i sin bok *Makt, medier och samhälle* (2009) utvecklat denna framingmodell med fyra olika egenskaper som är som ett skelett för vår uppsats. Längre ner förklarar vi även begreppet framing med hjälp av Palms framingmodell som han beskriver i sin avhandling *I nationens och marknadens intresse* (2002) och som består av två delar.

De fyra egenskaper som Strömbäck (2009) beskriver framingbegreppet med använder vi oss av som en grundpelare i vår uppsats. De fyra egenskaperna han lyfter fram är följande:

1. Att definiera problem.
2. Visa på problemets orsak.
3. Uttrycka moraliska omdömen.
4. Ge en bild av möjliga lösningar.

Utifrån dessa fyra ovanstående egenskaper ramar journalister in nyheter och följer dessa mönster för att gestalta verkligheten. Den första egenskapen innefattar hur journalister definierar problem som

händelsen eller ämnet de rapporterar om involverar. Den andra handlar om hur man visar på problemets orsak och vad det är som orsaken till de definierade problemen. När man talar om uttryck av moraliska omdömen handlar det om hur journalister beskriver, benämner och dömer aktörer som är involverade i problemet, och hur de visar vad som är rätt och fel. Den sista egenskapen handlar om att ge en bild av vilka möjliga lösningar som kan åtgärda problemet och vem/vilka det är som har dessa möjliga lösningar (Strömbäck 2009). För att upptäcka ramar i nyhetsartiklar måste man analysera ordval, begrepp, exempel, termer, metaforer, beskrivningar och argument, och det är dessa som skapar teman och ramar i nyhetsartiklar (Entman 1993).

Palm beskriver i sin avhandling *I nationens och marknadens intresse* (2002) nyhetsproduktion med en framingmodell som består av två huvuddelar. Den första delen består av de *regler och rutiner* som journalister och pressansvariga använder praktiskt dagligen. Detta förklarar Palm (2002) som en expertis, vilket är en del av framing där journalister upptäcker, ser och hanterar sådant som kan konstrueras till nyheter. Den andra delen innefattar "*organisatoriska förutsättningar som strukturerar och styr den journalistiska produktionen och de pressansvarigas arbete*" (Palm 2002:35). Det finns två sätt som nyhetsarbetet styrs på i medieorganisationer, vilka är ekonomisk styrning och genom publicistisk styrning. Det första sättet handlar om att man har ett behov av att producera nyheter som attraherar publik och går att sälja, medan publicistisk styrning handlar om att det måste finnas någon samhällsrelevans med nyheterna så att de informerar publik (Palm 2002). Palm använder sig av begreppet för att beskriva hur journalister söker så kallade frames för att nyhetsmässigt gestalta verkligheten, vilket Strömbäck (2009) också gör när han för ett resonemang kring hur journalister frammar nyhetsinnehållet för att gestalta en händelse så att mediepubliken känner igen händelsen i sin kontext. Båda författarna för ett resonemang kring att det är genom dessa så kallade frames som människan kan förstå och möta den sociala värld de lever i.

Journalister ramar in nyheter genom att använda sig av begrepp, termer och stilar som karaktäriserar en typ av nyheter. Genom att dessa olika begrepp, termer och stilar återkommer i nyheter, gör det att publik känner igen sig i vad det är för typ av nyhet de läser, och ser skillnad på exempelvis sportjournalistik och utrikesnyheter. Detta beror på att dessa små element i en artikel utmärker och karaktäriserar vad exempelvis en sportnyhet är. Det är därför journalister använder dessa element för att rama in nyheter för att gestalta de på ett visst sätt (Strömbäck 2009).

Framing innebär inte bara hur medier väljer att rama in nyheter för att gestalta den sociala verkligheten utan förståelsen av begreppet innefattar även en annan sida, vilken är hur mediepubliken uppfattar den inramade nyheten (Strömbäck 2009). Det handlar alltså även om hur publiken uppfattar och skapar verklighet av den inramning som journalisterna sätter kring sitt journalistiska innehåll. Utifrån detta kan man beskriva framing som en process där media skapar bild av verkligheten, med olika begrepp,

termer och stilar, och det är den inramningen som påverkar hur publiken tolkar innehållet i medier. Nyheten som journalisterna vill sprida kan vara en och samma, men genom att rama in verkligheten på olika sätt kan man påverka hur mediepubliken uppfattar innehållet och den information som sprids. Journalister kan till exempel genom inramningar påverka om nyheten uppfattas som positiv eller som negativ (Strömbäck 2009).

3.2. Sportjournalistiken och de tre i:na

Under detta avsnitt redogör vi för sportjournalistiken och dess framväxt och vilka särdrag den har utvecklat. Vi redogör även för vad som karaktäriserar denna typ av journalistik och i den andra delen förklarar vi sportjournalistikens tre i:n, vilka är tre egenskaper man ser har växt fram i den sportjournalistiska genren, *intensifiering*, *intimisering* och *individcentrering*.

3.2.1 Framväxten av sportjournalistikens särdrag

Dahlén beskriver i sin antologi *Sport och medier. En introduktion* (2008) om hur sportjournalistiken sakta växte fram under 1700- och 1800-talet. Så sent som på slutet av 1800-talet började journalisterna skriva rubriker om idrott och sport, vilket växte fram i populär- och tabloidpressen som utvecklades samtidigt. Efter sekelskiftet 1900 började sportjournalistiken ta en mer känslomässig följetongdramatik och utvecklade vissa estetiska mönster i form av berättarmässiga konventioner, dramaturgiska lagar, moraliska principer och ett uttalande rättvisepatos, det vill säga bedömningar av och straff för regelbrott. Förutom att förmedla ny information om idrottsevenemang började pressen skriva om vad som hände före och efter dessa evenemang. Detta berodde på televisionens bevakning av sportevenemang och att människor kunde se dessa evenemang på TV vilket tvingade fram pressen att se nya infallsvinklar på idrottsevenemang. Tidningarna fokuserade då på att förstärka den gemensamma upplevelsen kring idrotten genom att skriva om evenemanget och idrottarna i förväg. Idrottare själva började få komma till tals och intervjuas i pressen vilket handlade om att journalisterna vidarebefordrade idrottarnas upplevelser till läsarna. Sportjournalistiken har också blivit mer melodramatisk i och med den större betoningen på dramatik och känslor, även i televisionens sportbevakning av bilder. I dagens sportjournalistik ser man att tilltalet har blivit mer intimt och sentimentalt och att sportjournalistiken söker efter känslomässig närhet, vilket har bidragit till att gränsen mellan idrottsstjärnors offentliga liv och privatliv har suddats ut (Dahlén 2008).

3.2.2 Sportjournalistikens tre i:n

Dahlén (2008) har lyft fram flera särdrag som karaktäriserar sportjournalistiken och hur den är uppbyggd. I *Sport och medier. En introduktion* (2008) kan man läsa om att sportjournalistiken kom att karaktäriseras av vissa särdrag:

Denna utmärktes av individcentrering, fokusering på spektakulära händelser, reducering av händelseförlopp till en enkel variabel mellan orsak och verkan samt en indelning av människor (goda och onda, hjältar och skurkar, förövare och offer, vinnare och förlorare etc.) – allt i enlighet med melodramatiska och starkt moraliserande berättarmönster. (Dahlén 2008:63)

Dahlén refererar till forskaren Thore Roksvold och hans upptäckt med att han kunde se tydliga mönster av attitydförändringar i sportjournalistiken (Dahlén 2008). Roksvold valde att benämna de tre attitydförändringarna som "De tre i:na", vilka står för 1. intimisering, 2. individcentrering och 3. intensifiering (Dahlén 2008).

Det första i:et av de tre, *intimisering* syftar till ökningen av intervjuernas förekomst i sportjournalistiken, och hur journalister benämner och tilltalar idrottare och aktörer. Man ser en ökning av det personliga tilltalet och att rapportering om idrottare har blivit mer intim och personlig (Dahlén 2008).

Det andra i:et, *individcentrering*, innefattar personifieringen av idrottarna och andra nyckelaktörer i medier. Detta görs genom att mediepubliken får ta del av privat information om karaktärerna som journalisterna skriver om. Individcentrering innefattar hur journalisterna väljer ut vissa karaktärer som de speciellt lyfter fram, till exempel en spelare som de fokuserar extra mycket på, där de lyfter fram mer personlig information än håller sig objektiva till prestation (Dahlén 2008).

Det tredje och sista i:et, *intensifiering*, handlar om hur dramatiska bilder av situationer och händelser har framkommer i journalistiken. Sportjournalisterna arbetar med metaforer samt betonar andra språkliga associationer med känslomässiga dimensioner, vilket görs för att beröra mediepubliken och framkalla en känsla hos de när de läser innehållet (Dahlén 2008).

Dahlén (2008) förklarar att det som karaktäriserar dessa tre i:n i praktiken är att journalister arbetar utefter dessa metoder innehållande klichéer, krigstermer, bokstavsrim, ordlekar, motsättningar, kontraster, jämförelser, smeknamn, upprepningar samt omskrivningar när de skapar sportjournalistik.

3.3. Stigmatisering: "De andra"

Socialpsykologen Erving Goffman förklarar i sin bok *Stigma* (1990) begreppet stigmatisering och relationen mellan de som följer normen och de "de andra". Goffmans stigma-teori handlar om hur det i samhället finns kategoriseringar av människor utifrån någon egenskap som nedvärderar individen. Med detta menas att egenskapen måste avvika på ett icke-önskvärt sätt från normen i samhället. Goffman (1990) beskriver stigma som:

[...] stigma management is a general feature of society, a process occurring wherever there are identity norms. (Goffman 1990:155)

När man talar om normen för hur människor ska vara i samhället handlar det om hur individer beter sig "normalt" och rutinartat utan någon större eftertanke. Förväntningarna på individer är att dessa ska bete sig på ett förutsägbart sätt, annars störs interaktionen i samhället (Goffman 1990).

Intressant för vår uppsats är hur Goffman vidare förklarar att stigmatisering handlar om hur man skiljer på individer och grupper med avvikande beteenden och att man kategoriseras in i de som följer normen i de som tillhör en grupp, och de som avviker från normen som utanför en grupp. "De andra" kallas de som avviker från normen och blir utanför-gruppen eftersom de eller deras beteende inte är önskvärdt i samhället. Att vara tillhörande i en grupp innebär att man följer normen för situationen eller samhället (Goffman 1990). Goffman (1990) förklarar att stigmat uppstår i sociala situationer och att det är egenskapen relaterad till ett specifikt socialt sammanhang som utgör stigmat, vilket han beskriver som följande:

The normal and the stigmatized are not persons but rather perspectives. These are generated in social situations during mixed contacts by virtue of the unrealized norms that are likely to play upon the encounter. (Goffman 1990:163)

The question of social norms is certainly central, but the concern might be less for uncommon deviations from the ordinary than for ordinary deviations from the common. (Goffman 1990:152)

Med denna stigma-teori förklarar Goffman (1990) hur man skiljer på olika grupper som omnämns i samhället. Teorin förklarar hur grupper skapas genom gränsdragningar, där vissa inkluderas och lyfts fram som delar ett kollektiv, samtidigt som andra knappt omnämns eller sorteras som ett problem. Begreppet syftar på en social utstötning och som ett fenomen som är kopplat till värderingar av sociala roller i samhället, där de som avviker från normen kategoriseras som "de andra", vilket är en utgångspunkt vi kommer att använda oss av när vi analyserar de aktörer som omnämns i medierna.

Ovan har de analysverktyg som studien använder sig av presenterats. Framingmodellen, vars fyra egenskaper används som en grund och utgångspunkt för vårt resultat, följt av sportjournalistikens tre i:n som lyfter fram karaktäristiska drag och egenskaper i journalistiken, och till sist, Goffmans stigma-teori som förklarar hur man kategoriserar individer och grupper som avviker från normen i samhället, och beskriver de som "de andra" och "vi-mot-dem". Dessa teorier kommer vi att tillämpa när vi analyserar vårt resultat, men innan dess presenteras studiens tillvägagångssätt.

4. Metod

I följande avsnitt kommer vi att presentera vårt metodval, tillvägagångssätt och varför vi har valt att göra som vi har gjort. Vi presenterar metoden kvalitativ innehållsanalys och för sedan en diskussion om tillförlitlighet, trovärdighet och källkritik.

4.1 Kvalitativ forskningsmetod

Patel & Davidsons (2003:14) definition av kvalitativ forskningsmetod är:

Med kvalitativt inriktad forskning menar man forskning där datainsamlingen fokuserar på 'mjuka' data, t.ex. i form av kvalitativa intervjuer och tolkande analyser, oftast verbala analysmetoder av textmaterial.

Syftet med att använda oss av den kvalitativa forskningsmetoden är att vi med den kvalitativa metoden kan skaffa en annan typ av kunskap som är djupare än den mer fragmenterade kunskap som oftast en kvantitativ analys resulterar i (Patel & Davidson 2003). Vårt resultat kommer därför att redovisas med ett sammanställt textmaterial som vi har fått fram med hjälp av kvalitativ innehållsanalys på utvalda nyhetsartiklar. Den kvalitativa metoden är enligt Bryman & Bell (2005) en forskningsmetod som kan generera nya möjligheter för information och ge en ökad insikt under arbetets gång, då den kvalitativa forskningsmetoden är mer flexibel än den kvantitativa.

Den förhoppning vi har med studien är att skapa en övergripande bild och kunskap för hur journalister rapporterar om fotbollsrelaterat våld i medier. Med detta i beaktande anser vi att den kvalitativa forskningsmetoden är bättre lämpad för den här studien än vad den kvantitativa forskningsmetoden skulle vara. Den kvalitativa forskningsmetoden ger oss bäst förutsättningar för att analysera artiklar och för att förstå innehållet och se mönster som krävs för att vi skall kunna besvara frågeställningen, hur fotbollsrelaterat våld representeras i medier.

4.2 Kvalitativ innehållsanalys

Kvalitativ innehållsanalys kan ha många betydelser, i stort sett skulle man kunna säga att innehållsanalys innefattar alla typer av studier av texter och dokument (Johansson 1994). När man gör innehållsanalyser av massmedier, vilket vi gör i den här studien då vi undersöker kvällstidningarna *Aftonbladet* och *Expressen*, används den kvalitativa innehållsanalysen som ett sätt att tolka texten, det vill säga att tolka innehållet i nyhetsartiklar om fotbollsrelaterat våld (Johansson 1994). Enligt Johansson (1994) studerar man texterna med fördel med olika utgångspunkter och inriktningar och vi

har därför valt att studera artiklar med utgångspunkt från teorin om framing och dess fyra teman, vilket ni kan läsa mer om under avsnittet om teorier. Bryman (2011) förklarar att kvalitativ innehållsanalys innefattar ett sökande efter bakomliggande teman när man går igenom det material som ska analyseras, vilket vi gör med hjälp av de frågor och kategorier vi ställer till materialet.

4.3 Urval och empiri

I denna del redogör vi för vårt urval och hur vi har fått fram empirin. Vi anger här hur urvalsprocessen har gått till och resonerar kring val av tidning, artiklar, tidsperiod och de praktiska teknikerna vi har tillämpat för att få fram ett empiriskt material.

4.3.1 Val av tidning

Utifrån frågeställningen för studien valde vi att avgränsa oss till två olika svenska tidningar av samma genre. Vi valde ut *Aftonbladet* och *Expressen* som är de två största kvällstidningarna i Sverige. Anledningen till att vi valde just dessa och inte några andra mindre kvällstidningar var för att de här två tidningarna täcker hela Sverige, samt att de finns att läsa online. Alla som vill ta del av nyheter från dessa tidningar har på ett relativt enkelt sätt möjlighet att göra det. Vi valde att ta med både *Aftonbladet* och *Expressen* då de tidningarna skiljer sig något från varandra, då den ena är liberal och den andra är socialdemokratisk. Syftet med studien är att vi vill ha en heltäckande bild av det fotbollsrelaterade våldet i Sverige i samma typ av genre, och vi anser att vi har störst möjlighet att göra detta genom att använda oss av de två största tidningarna inom samma genre, det vill säga kvällspress. Det är i kvällspressen man får ta del av sensationsjournalistik och det är denna vi vill komma åt. Vi väljer därför bort dagstidningar för att se hur den mer sensationella journalistiken, som återfinns i kvällspressen gestaltar det fotbollsrelaterade våldet. Genom att fokusera på kvällspress får vi en samlad bild av hur just den genren av tidningar gestaltar det fotbollsrelaterade våldet.

4.3.2 Artikelurval

För att få fram artiklar som tillhör vårt undersökningsområde har vi använt oss av artikeldatabasen *Mediearkivet/Retriever*. Där använde vi oss av sökningsfunktionen för att få fram pressartiklar om fotbollsrelaterat våld. För att få fram artiklar som finns att tillgå ur databasen använde vi oss av olika sökord. Eftersom fotbollsrelaterat våld inte omskrivs med just orden *fotbollsrelaterat våld*, fick vi vara kreativa och bestämma oss för sökord som området använder sig av. Våra sökord var: huligan, huliganism, fotbollsvåld, läktarvåld, Allsvenskan, supporter, supportrar, fans, AIK, Malmö FF, Djurgården, Hammarby, IFK Göteborg, Firman Boys, Järnkaminerna samt Black Army.

Klubbarna som valdes ut som sökord var de som mest frekvent förekom när vi gjorde en första forskningsöversikt på ämnesområdet. Dessa klubbar var därför mer relevanta att använda som sökord för att hitta passande artiklar, än att söka på alla klubbar som inte nämns i samma utsträckning som dessa klubbar gör. De klubbtag som vi använde som sökord, samt Firman Boys, Järnkaminerna och Black Army förekom i Uppdrag Granskning granskning av fotbollsrelaterat våld i sitt program den 10 april 2013. Utifrån den informationen ansåg vi att även de tre sistnämnda sökorden var av vikt att använda sig av för att få fram relevanta artiklar.

Vi valde att söka på orden huligan, huliganism, fotbollsvåld och läktarvåld eftersom att det är den vardagliga benämningen på fenomenet som vi syftar att undersöka. Allsvenskan var ett annat sökord som var viktigt att ha med då Allsvenskan är den fotbollsserie i Sverige som uppsatsen syftar till att undersöka. När Allsvenskan finns med i sökningen innebär det att Superettan och andra divisioner valdes bort i urvalet, även om det förekommer fotbollsrelaterat våld även där. Varför vi har valt att fokusera på Allsvenskan har vi tidigare förklarat i inledningskapitlet under avgränsningar. Vi anser att vi har ett brett utbud av sökord, och eftersom vi även har kombinerat dessa när vi har sökt i Mediarkivet så har det gjort så att vi har fått in många olika träffar på artiklar. Vi tror att det finns liten chans att vi har missat de relevanta artiklarna, men det finns alltid en risk att artiklar faller bort och att man missar något, men vi tror inte att vi har försummat någon stor del av artiklar som representerar vårt område och tror inte heller att detta påverkar resultatet och den generalisering vi vill komma åt med studien.

4.3.3 Tidsperiod och antal artiklar

Urvalet av de artiklar som gjordes är från 2007-04-04 till och med 2013-05-02. Anledningen till den här nästan sexåriga perioden var att vi ville nå ett brett spektra av artiklar och samtidigt undersöka en period tillbaka i tiden för att få en mer nyanserad bild så möjligt. Med nyanserad bild menar vi att vi ville få med flera olika fall av fotbollsrelaterat våld och inte bara några enstaka skandaler vilket skulle kunna ge en missvisande bild av hur nyhetsrapporteringen ser ut. Vårt resonemang kring detta är att en specifik skandal kan rapporteras under en längre period vilket kan ge en felaktig och orättvis bild av hur det fotbollsrelaterade våldet gestaltas om man endast får med några enstaka fall. Vår empiri grundar sig på nyhetsartiklar från den tidsperiod vi ovanför nämnde och 198 artiklar, varav 111 stycken är artiklar från *Expressen* och 87 stycken artiklar är från *Aftonbladet*. I bilaga 1 kan ni ta del av vilka artiklar vi har analyserat. I dessa utdrag med artiklar har vi fått välja bort artiklar som inte var relevanta för vår studie, men som kom med i resultatet av sökningen. Detta är bland annat ett fåtal artiklar om hockey, bandy och fotboll i utlandet.

4.3.4 De praktiska teknikerna

Som tidigare nämnt har vi valt att forska utifrån en kvalitativt innehållsanalytisk forskningsmetod och empirin har hanterats och behandlats utifrån det syftet.

För att få fram ett resultat av den utvalda empirin tog vi fram ett antal frågor som vi utgick ifrån när vi hanterade materialet första gången. Vi gick igenom artiklarna flera gånger och arbetade nära vårt material för att kunna svara på frågeställningarna som vi ställde till materialet för att kunna utveckla teman. Frågor som vi ställer till artiklarna är:

- Vad handlar artikeln om?
- Vad representerar denna information?
- Vilka aktörer förekommer i artikeln?
- Hur omtalas aktörerna?
- Vad säger aktörerna?
- Vad och vilka talas det om positivt i artikeln?
- Vad och vilka talas det om negativt i artikeln?
- Hur beskrivs det fotbollsrelaterade våldet?
- Vilka metaforer och begrepp används när man beskriver händelser och aktörer som förekommer?
- Vilket tema ger innehållet i artiklarna upphov till?
- I vilket tema kan innehållet i artiklarna passa in i?

För att kunna kategorisera och tematisera innehållet använde vi oss av Jesper Strömbäcks bok *Makt, medier och samhälle* (2009), där han presenterar en framingmodell med fyra olika egenskaper som man använder sig av när man framställer nyheter. Denna framingmodell utgör grunden för resultatet som presenteras i uppsatsen, där tematiseringen av empirin blir ännu mer konkret.

De fyra egenskaperna som vi använder oss av för att tematisera och analysera empirin är följande:

1. Att definiera problem.
2. Visa på problemets orsak.
3. Uttryck av moraliska omdömen.
4. Bilden av möjliga lösningar.

Dessa fyra egenskaper utgör grundanalysen för vårt resultat, vilket formar och vägleder vårt arbete fram till en slutsats (Strömbäck 2009). Under den första egenskapen har vi letat efter vilka problem

som kvällspressen definierar i sin rapportering om fotbollsrelaterat våld. Med den andra egenskapen försöker vi få fram det som i innehållet visar på problemets orsak och hur kvällspressen ramar in orsaken till att det fotbollsrelaterade våldet finns. Uttryck av moraliska omdömen, är den tredje egenskapen, där vi förklarar hur *Aftonbladet* och *Expressen* använder sig av olika uttryck och ord för att döma en viss person, grupp, händelse eller ett agerande. Genom att använda sig av vissa ord och uttryck kan man spegla en person eller händelse på ett visst sätt, och förklara vad som anses som rätt eller fel. I den fjärde och sista egenskapen lyfter vi fram rapporteringen av de möjliga lösningar som journalistiken ger förslag på. Vi undersöker här vilka lösningar på problemen som skildras, men även vem eller vilka som ska kunna tänkas lösa problemet om fotbollsrelaterat våld.

Med dessa fyra egenskaper i Strömbäcks framingsmodell kan vi på ett systematiskt sätt skapa en röd tråd i resultatet vi har fått fram av den kvalitativa innehållsanalysen. Utifrån de kategorier vi får fram med hjälp av framingsmodellen, kan vi sedan hitta olika teman under varje kategori och därefter analysera vad resultatet betyder i en större kontext. Detta gör vi med hjälp av olika teorier som förklarades i tidigare kapitel. För att sätta resultatet i relation till något annat, består vårt analysverktyg av teorier som sportjournalistikens tre i:n, Goffmans stigmatologi och fortsatt analys med hjälp av framingsmodellen. I uppsatsen använder vi dessa teoriers begrepp och grundtanke, men utformar dem till vårt eget analysverktyg så att det passar vårt problemområde.

4.3.5 Nyckelbegrepp

I studien kommer vi att använda oss av ett antal nyckelbegrepp som nedan presenteras och förklaras. Dessa begrepp är centrala i studiens innehåll och därför vill vi tydliggöra vad vi menar med begreppen då begreppen kan tolkas annorlunda i andra sammanhang eller situationer. För just den här studien så har dessa begrepp följande betydelse:

Fotbollsrelaterat våld - Våld bland supportrar som utförs under eller i samband med allsvensk fotboll. Med våld menar vi både fysiskt och psykiskt våld, som exempelvis hot och trakasserier.

Huliganism - Organiserat våld från supportergrupper med anknytning till olika sporter. Våldet försiggår mellan olika supportergrupper och firmor, men riktas även ibland mot de aktiva.

Huligan - Idrottsfans som går på fotbollsmatcher, bryter mot den normala normen genom att ställa till med bråk, tända bengaler, storma planen och vara våldsamma.

Firma - En organiserad grupp som sysslar med huliganism, det vill säga de som utövar våld i en idrottsklubbs namn. Tidigare skedde våldet ofta på läktaren, men idag har våldet även flyttat ut på gatorna och deras uppgörelser sker på olika sätt långt bort från arenorna.

Risksupportrar - De huliganer som polisen och klubbar har under bevakning innan och i samband med matcher, där det finns risk för att våldsamheter kan förekomma.

Mediepubliker - De som läser nyheter om fotbollsrelaterat våld och tar emot den information som medier sprider.

Kvällspressen - I vår uppsats nämner vi de Svenska kvällstidningarna *Aftonbladet* och *Expressen* med ett gemensamt namn, kvällspressen.

Moraliska omdömen - Den tredje egenskapen i Strömbäcks framingsmodell (2009). Moraliska omdömen handlar om när journalister dömer och värderar ett beteende eller händelse som frångår normen. Man sätter en moralisk etikett på personer eller beteenden och använder sig av starka värdeord för att framställa beteendet eller händelsen på ett negativt eller positivt sätt.

4.4 Källkritik

De teorier vi valt ut för uppsatsen är av sådan karaktär att de används som kurslitteratur vid universitet i Sverige. De ämnesområden som litteraturen främst berör är media- och kommunikationsvetenskap samt sociologisk teori då vi använder oss av Goffmans stigma-teori. Eftersom litteraturen används som underlag för undervisning vid svenska universitet är vi av den uppfattningen att de håller tillräckligt hög standard och är pålitlig att användas vid den här typen av uppsatser. Vad som skulle kunna ifrågasättas är att när vi sökt teorier eventuellt missat några teorier som skulle kunna komplettera och förstärka resultatet av vår empiri. Vi upplever dock att vi både har ett djup i våra teorier samtidigt som vi har en bredd, eftersom att vi har hämtat inspiration från olika fält, dock fortfarande inom områden som tillhör och kan kopplas till media- och kommunikationsfältet. Från att till en början ha gått igenom en stor andel litteratur och vetenskapliga artiklar har vi valt ut ett antal som vi anser vara de som tillför mest till vår uppsats. Dessa hjälper oss att forma arbetsmodeller och analysverktyg för att komma fram till ett resultat som vi kan dra slutsatser ifrån och sätta i relation till en större kontext.

Den ena metodboken *Företagsekonomiska forskningsmetoder* (2005) av Bryman & Bell som vi använder oss av i uppsatsen, hör till det ekonomiska forskningsfältet, men vi ansåg att författarnas

definition av begreppet *kvalitativ analys* var tydligare i denna bok än i Brymans bok *Samhällsvetenskapliga metoder* (2011), samt att det överensstämde med metodens syfte.

Vi har även använt oss av Erving Goffmans bok *Stigma* från 1990, vilken kan ses som omodern och föråldrad. Goffmans teorin om stigma är dock grunden till nutidens syn på stigma och boken *Stigma* betraktas som klassisk, vilket gör den värdefull för vår uppsats när vi analyserar resultatet utifrån ett stigmatiseringsperspektiv.

4.5 Tillförlitlighet och trovärdighet

I vår studie har vi som tidigare nämnt använt oss *Mediearkivet/Retriever* för att göra ett urval av artiklar, där vi har använt oss av olika sökord för att generera relevanta artiklar. Med hjälp av kvalitativ innehållsanalys har vi fått fram ett resultat som är generaliserbart eftersom vi anser att materialet skulle ge samma resultat med en upprepad analys oberoende av vem som utför studien. Skulle någon annan med samma utgångspunkt undersöka samma artiklar om fotbollsrelaterat våld kommer de med stor sannolikhet få fram ett liknande resultat och en intersubjektiv förståelse av fenomenet. Resultatet vi kommit fram till går att generalisera, då vi ser att andra medier skulle säga samma saker om det fotbollsrelaterade våldet. Hade vi studerat andra tidningar eller medier skulle det fotbollsrelaterade våldet representeras på liknande sätt. Eftersom vi har analyserat ett stort antal artiklar är det lättare att studera mönster och skillnader och minskar risken för att studera enskilda sammanträffanden. I uppsatsen använder vi oss ibland av samma citat från artiklarna. Detta gör vi för att vi anser att dessa citat ringar in och ger en heltäckande bild av vad andra citat och artiklar säger om liknande saker, vilket gör dessa citat intressanta att ta med. Vi upplever att resultatet som vi presenterar i denna uppsats skapar en god förståelse för hur fotbollsrelaterat våld representeras i medier. För att få en hög trovärdighet med studien har vi använt oss av framingmodellen genomgående i uppsatsen och utvecklat ett flertal frågor som gjort att vi har arbetat grundligt och nära materialet. Genom hela analysen av artiklarna har vi haft ett objektiva synsätt på innehållet och vi anser att de slutsatser vi har kommit fram till är välgrundade och trovärdiga.

I detta kapitel har vi nu presenterat hur studien är genomförd, med en kvalitativ innehållsanalys av artiklar från Aftonbladet och Expressen. Vi har gått igenom vårt urval av tidningar och artiklar och vilka sökord vi har använt oss av för att få så relevanta artiklar som möjligt för vårt undersökningsområde. Slutligen har även diskuterat källkritik och studiens tillförlitlighet och trovärdighet. I kommande kapitel ska ni få ta del av studiens resultat och analys.

5. Resultat och analys

I detta kapitel kommer vi att redovisa det resultat vi har fått fram av innehållsanalysen som är gjord på 198 artiklar i Aftonbladets och Expressens sportsidor. I det följande ges en överblick över rapporteringen av fotbollsrelaterat våld och i vår analys har vi utgått från Strömbäcks framingsmodell som handlar om hur man i journalistiken 1) definierar problem, 2) visar på problemets orsak, 3) uttrycker moraliska omdömen och 4) ger en bild av möjliga lösningar. Utifrån dessa kategorier har vi tematiserat vårt resultat som presenteras nedan, och analyseras med hjälp av de teorier vi tidigare presenterat.

5.1 Definierade fotbollsrelaterade problem

Skandal, jakt, attack, krigsplan, invasion, cancer, maffia, soldater, de mörka krafterna, terror, våldsmän, katastrof, armé, kris är alla starka ord och begrepp som pressen använder sig av för att beskriva det problem som de rapporterar om. Vi kan se tre tydliga problemområden som definieras i pressen, vilka är inkastade föremål, attacker och stormningar på plan, och till sist, rapportering kring infiltration och hot, vilket är det problem som ökat tydligast i mediernas rapportering.

5.1.1 Inkastade föremål - "vapen"

Ett tydligt problem som framkommer i pressen när det rapporteras om fotbollsrelaterat våld är; personer som kastar in föremål på plan, som mynt, knallskott, flaskor, burkar, halstabletter, frukt och andra diverse föremål som finns tillgängliga på arenorna. Inkast av föremål ses som en stor skandal i pressen, där ordet skandal är återkommande i både rubrik, ingress och brödtext.

Det finns flertal artiklar som handlar om hur matcher blir avbrutna för att supportrar kastar in föremål på plan, men vi tänker ta exempel från ett fall som beskrevs som "päron-skandalen" där man kunde hitta användningen av flertal journalistiska verktyg för att gestalta händelsen på ett visst sätt. I en match mellan Djurgården och Mjällby där en person kastade in ett päron på plan som träffade en spelare i revbenen beskrivs händelsen som "läktar-skandalen" på löpsedlarna, och på *Expressens* förstasida återfinns en helbild på päronet med bildtexten "Här är päronet som förstörde premiärfesten" och "vapnet". Mjällbyspelaren som blev träffad av päronet visste först inte vad som hände, men hans första reaktion var att han hade fått en sten kastad på sig, som han snart upptäckte i själva verket var ett päron. I det här fallet beskriver journalisten ett päron som ett vapen, vilket är en vanlig krigsmetafor som förekommer i sportjournalistiken som man använder sig av för att intensifiera händelser och göra den större än vad den är för blir mer tilltalande för mediepubliker (Dahlén 2008). Den egentliga händelsen är att en person får en frukt på sig, vilket inte är en nyhet som skulle

uppmärksammas i samma utsträckning om det inte hade varit i kontexten för allsvensk fotboll i Sverige (Dahlén 2008). Personen som kastade päronet beskrivs som “päron-huliganen” och “den misstänkte huliganen - päronkastaren”. Dessa exempel från kvällspressen visar tydligt på hur journalister arbetar med språket och ord för att skapa drama, där de intensifierar händelsen och personen som kastade in päronet. Intensifieringen framkommer även tydligt i en artikel om samma fall, där päronkastet beskrivs steg för steg, hur päronet flyger, dalar och träffar spelaren i revbenen (Dahlén 2008).

I andra fall där föremål kastats in på plan är *skandal* ett vanligt förekommande begrepp, vilket är ett begrepp som journalister använder sig av för att rama in fotbollsrelaterade problem som ligger utanför normen i allsvenskan (Strömbäck 2009). Ett annat uttryck som är förekommande hos journalister när föremål kastas in på plan är regn, där det i ett fall “regnade in mynt och föremål” när den egentliga händelsen var att personer kastade in föremål på plan, där *ett* mynt träffade en domare. Även begreppet regn är här en metafor och intensifiering som skapar drama och överdriver händelser (Dahlén 2008).

5.1.2 Attacker, planstormningar och pyroteknik

Andra definierade problem är när supportrar springer in på plan och attackerar domare och spelare med knuffar och slag. Dessa händelser beskrivs som *attacker*, *invasioner* och *stormningar*. “Här stormas Stockholm Stadion och attackeras av huliganer” står det på löpsedlarna när flera personer springer in på plan och attackerar Assyriska spelare i en match mellan Djurgården och Assyriska. Assyriskas ledning kritiserar Djurgården efter händelsen då Assyriska menar på att de blivit lovade hjälp av vakter och polis om det skulle uppstå en planstormning, men att inte detta uppfylldes av Djurgården. Händelser som dessa beskrivs som “Huligan-attacken” och pressen använder ord som huligan och attack frekvent i både rubriker och brödtext. När sportjournalister rapporterar om hur supportrar springer in på plan, kallar man dessa personer för huliganer vilket är en stereotypisering av de personer som utför dessa handlingar, även om dessa personers beteende inte kan definieras som huliganism utöver den händelsen (Dahlén 2008).

Under en annan match där en ung man sprang in på plan och knuffade Helsingborgs målvakt löd rubriker som “Satte stopp för fotbollsfesten för 23 000 åskådare”. Huliganen sprang in på planen mot Helsingborgs målvakt och gav honom en knuff, och kort därefter fick säkerhetsvakter tag i honom och förde bort honom från planen. Med artikeln kommer en bild på när huliganen förs ut av vakter och journalisterna tycker sig se ett leende på huliganens läppar, vilket uppmärksammas i rubriken: “Huliganen flinar - vi andra har tårar i ögonen”. Med beskrivningar som dessa förklarar journalister hur vissa personer förstör för andra och att händelsen är en förstörelse för flera än bara klubbar och de

aktiva. Man ser hur journalister arbetar med stigmatisering då de skiljer på de som följer normen och de som inte följer normen. Huliganen blir här den onda, och de som har tårar i ögonen och de 23 000 åskådarna är de goda och framställs som offer som får ta konsekvenserna för huliganens handling (Goffman 1990). Det som journalisterna visar med denna stigmatisering är en "vi-mot-de"-känsla och påvisar vad som är rätt och fel och hur ett avvikande beteende påverkar de andra som inte frångår normen (Goffman 1990).

I den svenska fotbollskulturen i medier anses pyroteknik vara ett stort problem som bidrar till mycket bråk och stökighet på arenorna. "Bengaler, rökgranater och krig mellan supportrar i halvtid" är en rubrik som är sammanfattande för andra liknande problem där bengaler och pyroteknik ses som något som förstör fotbollsfesten. Metaforen *krig* är återkommande när journalister skapar nyheter som rör fotbollsrelaterat våld på arenorna och används för att rama in nyheten på ett visst sätt för att ge läsaren en bild av det fotbollsrelaterade våldet på arenorna (Strömbäck 2009). Även med citat som "Planstorming och bengaler - nu kommer domen bli hård" och "MFF-supporter kastade in ett knallskott och sex publikvärdar blev hörselskadade - och nu riskerar Malmö spel inför tomma läktare" visar på problem och vilka konsekvenser det fotbollsrelaterade våldet får. När man analyserar hur journalisterna formulerar sig, till exempel i det föregående citatet kan man se att journalisterna intensifierar händelsen när de använder sig av ordet hörselskadad, då det i artikeln framgår att publikvärdar fick lite problem med hörseln varav några snabbt blev bättre och de andra hade lite mer besvär i någon dag, men alla hade hörseln i behåll efter incidenten (Dahlén 2008). Där ser man återigen ett exempel på hur journalisterna arbetar med stigmatisering och bygger upp en spänning mellan två olika parter, vi-mot-dem, i det här fallet supportrar som åsamkar skada mot de som blir skadade.

5.1.3 Infiltration och den organiserade brottsligheten - "de mörka krafterna"

Det man ser en tydlig ökning av i medierapporteringen av fotbollsrelaterat våld är den fotbollsrelaterade brottsligheten som handlar om firmor och infiltration i klubbarna. Problemen som lyfts fram handlar om huliganer, firmor, risksupportrar och hur de skapar bråk och infiltrerar klubbar genom hot och trakasserier mot ledare och spelare. Det rapporteras om hur ledare blir utsatta för hot, men också hur deras familjer blir utsatta, hur spelare blir uppsökta av huliganer och får "råd" att följa, samt vilka konsekvenser det kan bli om spelaren väljer att inte följa rådet. Mediernas rapportering på senare tid fokuserar i hög utsträckning på hur klubbar infiltreras av supportergrupper som vill få ett större inflytande i föreningarna. Med antydningar som att "de nästlar sig in" uppfattas infiltreringen för mediepublikerna som ett problem för klubbarna och att supportrar får en allt större makt i klubbarna, som de egentligen inte borde ha. I rapporteringar om sådana fall använder sig journalister frekvent av ord som *makt* och *mörka krafter* som ramar in bilden om hur infiltrationen går

till, där orden har en stark betydelse och förknippas med något som är negativt (Palm 2002). Firmorna beskrivs som “de mörka krafterna” som tar över makten från styrelser genom att hota spelare och ledare och “nästla sig in i klubbar.” Detta citat är en tydlig intensifiering av problematiken med att klubbar infiltreras av firmor, då journalisten använder starka värdeord så som *mörka krafter*, *hot* och *nästla sig in* (Dahlén 2008). Journalisterna skapar återkommande stigmatisering och intensifiering i artiklarna för att skapa en bild av “vi-mot-dem”, där huliganerna och firmorna gestaltas som de onda och klubbarna som de goda (Dahlén 2008).

I alla nästkommande citat i kvällspressen finner vi följande begrepp som intensifierar nyhetsartikeln, så som; mörka krafter, våldsmännen och goda krafter. Problemet med hotbilden mot spelare och ledare och det att firmorna kräver ledares avgångar rapporteras med uttryck och ord som handlar om maktförskjutning:

“Vem har makten?” - Mats Olsson, journalist

“[...]mörka krafter har tagit över[...]” - Anders Grönhagen f.d. spelare, tränare och klubbdirektör i Djurgården

“Det finns bara ett sätt att påverka det och det är att på årsmötena se till att de goda krafterna är i majoritet” - Helsingborgs klubbdirektör

“Vem är det egentligen som bestämmer i AIK?” - Mathias Lühr, journalist

“Laul: Våldsmännen, inte klubbarna äger frågorna” och

“Ut med supporterarna ur styrelserummet” - Robert Laul, journalist

“För jag lovar att de mörka krafter som finns på Råsundas läktare nu kommer att gotta sig åt att styrelsen följde deras ‘råd’.” - Mathias Lühr, journalist

Ur dessa citat finner vi inte bara tydliga stigmatiseringar och intensifieringar utan det är även tydliga stereotypiseringar i hur journalisterna benämner aktörerna, genom att till exempel beskriva huliganer som “de mörka krafterna”. De beskriver dessa mörka krafter med flera negativa ord och metaforer för att dramatisera händelsen. Journalisten använder sig av frågor samt ställer påståenden som får läsarna att vilja ta reda på svaret, till exempel vilka de mörka krafterna är, vem makten ligger hos och vem det egentligen är som bestämmer, vilket väcker uppmärksamhet hos mediepubliken och får dem att vilja fortsätta läsa artikeln (Dahlén 2008).

I pressens rapportering ser man att problemet med infiltration och firmor kopplas samman med de stora klubbarna i allsvenskan, som AIK, Djurgårdens IF, Malmö FF och IFK Göteborg, även IFK Helsingborg. Det beskrivs som ett "storstadsfenomen" och AIK är den klubb som rapporterats och granskats i högst utsträckning, trots att AIK:s ordförande förklarar att statistiken visar att de inte haft några större problem av läktarvåld säsongen 2012. Journalisterna ramar in problemet som ett storstadsfenomen, dels för att det framförallt förekommer i stora städer men även för att det hjälper till med att rama in och beskriva problematiken (Strömbäck 2009). Trots att det beskrivs som ett storstadsfenomen är det i högst utsträckning AIK som journalisterna granskar kring problemet. Fokus läggs på en storstadsklubb och resterande storstadsklubbar granskas inte i lika hög utsträckning. AIK:s supportrar beskrivs som:

"[...]soldater i AIK:s gulsvarta armé, en maffia, en cancer" och deras handlingar beskrivs som *"pubertala maffiafasoner"* - Marcus Birro, journalist

De begrepp som här beskriver AIK och deras handlingar är karaktäristiska begrepp och metaforer i journalistiken. Journalisten är här dömande och använder sig av värdeladdade ord och ställningstagande där han demoniserar alla AIK:s supportrar. Journalisten intensifierar händelsen och omtalar AIK på ett ogynnsamt sätt där klubben beskrivs med typiska metaforer som krig och sjukdomar, samt liknelser med andra grupper och företeelser i samhället som förknippas med något som är negativt, som till exempel begreppet maffia (Dahlén 2008).

I nyhetsrapporteringen förekommer det ofta att olika aktörer får komma till tals och uttrycka sina åsikter om det fotbollsrelaterade våldet. När klubbar, spelare, ledare och fotbollsexperter får uttala sig om problemet riktar de kritik mot supportrar och säger att de supportrar som inte sköter sig inte är några riktiga supportrar:

"det är inte supportrar som gör det här, bengaler, springa in på plan, hota, ingen riktig supporter gör sånt" - Djurgårdens tränare

"Det är åt helvete den här typen av supporterkultur om man ens kan kalla det för det, och att den här typen av människor tror att de kan hjälpa vår förening."

- Vito Knezovic, f.d. fotbollsspelare i Djurgården

Här kan man se att det finns en motsägelsefullhet i hur man ser på supportrar, där man skiljer på "riktiga supportrar" och de som kallar sig för supportrar, men inte uppfattas som några riktiga supportrar av andra aktörer. Det är en tydlig stigmatisering då man gör skillnad på supportrar och

uppfattningen om dem, då aktörerna menar att inga riktiga supportrar utför våld och hot (Goffman 1990). Av dessa citat ser man hur nyhetsrapporteringen splittrar de onda mot de goda och låter de goda (klubbar, spelare, ledare och fotbollsexperter) uttala sig och rikta negativ kritik mot de andra (supportrar, huliganer och firmor). Användningen av värdeladdade ord ger ytterligare en dimension till stigmatiseringen eftersom journalisterna med dessa ord kan påverka hur mediepubliken ser på de aktörer som tilldelas de olika starka värdeorden. Detta innebär att journalisterna påverkar hur mediepublikerna uppfattar nyheten och vilka som är onda och vilka som är goda.

Man ser dock att rapporteringen kring problemet om firmor och infiltration inte endast läggs över på huliganerna och förövarna utan problemet riktas även mot klubbarna som granskas. Problemet är att klubbarna främjar en dialog med sina supportrar, vilket många ställer sig kritiska till. Ordförande i AIK säger att man “kan inte göra skillnad på supportrar” och att supportrar är ovärderliga för klubben. Även AIK:s sportchef visar på hur viktiga supportrar ses vara för klubben genom att säga:

“En klubb är ingenting utan sina supportrar.” - Björn Westström, tillförordnad sportchef AIK

När flera klubbar får uttala sig om problemet med supportrar riktar de problemet mot föreningsdemokratin och att det är där maktförskjutningen kan påverkas. Klubbarna har en gemensam åsikt om att det är beklagligt och olyckligt om det nu skulle vara så att andra makter får inflytande i klubbarna. De tror dock inte att det kommer hända i deras egna klubbar, men att risken finns ur demokratisynpunkt med tanke på föreningsdemokratin som spelar stor roll när klubbarna har föreningsmöten och omröstning. Föreningsdemokratin är alltså det som klubbar benämner som huvudanledningen till problemet med infiltration och påverkan:

“Det finns bara ett sätt att påverka det och det är att på årsmötena se till att de goda krafterna är i majoritet” - Helsingborgs klubbdirektör

“Det enda sättet att besegra hat är med kärlek” - AIK:s tränare

Det journalistiska användandet av intensifieringsverktyg är som tidigare nämnt karaktäriserande för den sportjournalistiska genren. I ovanstående citat lyfter journalisten fram till exempel begreppen och motsatserna hat och kärlek för att skapa en motsägelse och beskriva problemet på ett mer dramatiskt sätt. Andra intensifieringar som de uttrycker i artiklarna är goda krafter, onda krafter, helvetet, och så vidare (Dahlén 2008).

5.2 Vad pressen rapporterar som problemets orsak

I den andra egenskapen i framingmodellen ger journalister förklaringar på vad som är orsaken till de definierade problemen (Strömbäck 2009). Vi har kunnat urskilja tre olika orsaker vilka redogörs och analyseras nedan. De orsaker vi kunnat urskilja är: brist på regelverk, straff och lagstiftning, fans som man inte kan försvara sig mot och tvetydigheten om vem det är som egentligen styr i klubbarna.

5.2.1 Orsak I: Brist på regelverk, straff och lagstiftning

När det handlar om inkast av föremål på plan, pyroteknik och om våldet som sker på arenorna, med invasioner och attacker på plan beskriver journalisterna orsaken främst som om det är för dålig säkerhet och att man behöver strängare straff och regler. Det handlar både om att klubbarna, polisen och politiker ska göra ett bättre jobb och att säkerheten måste förbättras. Både journalister och aktörer som får uttala sig i pressen förklarar att de tycker att man måste arbeta med säkerheten och att politiker måste ta sitt ansvar. Det skrivs om att hårdare lagar mot fotbollsvåld måste införas och att fotbollen måste få hjälp av samhället och regering, och att det måste bli kraftiga påföljder för de som gör brott., vilket ordförande i Svenska Fotbollsförbundet markerar tydligt genom att säga:

“Det är det minsta kravet när landets största folkrörelse kan hotas” - Lars-Åke Lagrell, ordförande i Svenska Fotbollsförbundet

I flertal artiklar skrivs det “Så ska regeringen jobba mot våldet i fotbollen; längre tillträdesförbud, starkare regelverk, hårdare straff och nationellt register”. Det väcks dock en kritik mot politiker att ingenting görs för att lösa problemens orsaker. SvFF:s ordförande lägger ansvaret på politikerna och säger:

“Det är en kriminell handling och en lagstiftningsfråga” - Lars-Åke Lagrell, ordförande Svenska Fotbollsförbundet

“Jag hoppas att den politiska processen sätter fart snart” - Björn Eriksson, den nationella huliganutredaren

Björn Eriksson anser att politikerna inte alls jobbar snabbt och tillägger:

“Det går inte att ligga på latsidan” och *“Nog är nog!”*

Medierna ramar in problemet genom att olika aktörer får komma till tals och uttala sig om vad de anser är problemet. Dahlén (2008) förklarar att ett karaktäristiskt drag bland sportjournalistiken är att

de arbetar med motsättningar, vilket man tydligt ser i den här rapporteringen mellan politiker och andra aktörer som diskuterar problemet och lägger över ansvaret på varandra.

5.2.2 Orsak 2: Fansen man inte kan försvara sig mot

I pressen framkommer det att supportrar och fans ses som en stor orsak till att det fotbollsrelaterade våldet fortsätter. Flera spelare och ledare får uttala sig om det fotbollsrelaterade våldet som sker, både på arenorna och det som sker utanför arenorna som exempelvis hot och trakasserier, och i flesta fall beskrivs supportrarna som en bidragande orsak.

Efter att Djurgårdens tränare avgick efter hot säger en Djurgårdsspelare:

“Vad vill de här personerna få ut av de här” och “De gör DIF en missgärning” - spelare i Djurgården

En annan spelare säger:

“De gömmer sig bakom halsdukar och tror att de kan få göra vad de vill, de ska sättas dit, få sitt straff och aldrig mer gå på Djurgårdsmatcher igen, och helst aldrig få bära en Djurgårdssymbol igen.” - spelare i Djurgården.

Även statsministern uttalar sig om problemet och journalisterna lyfter fram hans citat:

“man borde vara mer inriktad på att älska sitt lag och hata mindre i svensk fotboll”
- Statsminister Fredrik Reinfeldt

Flera fotbollsaktörer uttrycker ilska mot fansen och tycker att de är orsaken till förstörelsen och fotbollsvåldet:

“Fansen har förstört allting, det handlar om dålig säkerhet också givetvis, de som gör det här borde stängas av för alltid” - Ordförande i Svensk Elitfotboll.

Journalistiken visar här tydlig på stigmatisering och att det är “vi mot dem” när fansen inte följer de regler och normer som finns i fotbollskulturen (Goffman 1990).

Journalisterna rapporterar om att klubbarna är trötta på att personer ställer till det och gör så att klubben får höga bötessummor för en enskild persons handling:

“Åsamkar man Djurgården skada ska man betala för det” - Djurgårdens ordförande

Rubriker lyder: “Stämmer sin fans”, “Bajens fans skämde ut sig igen - böter att vänta: Hammarby är ansvarigt” och “Bajen har just nu Sveriges stökigaste fans och trots att inte ens halva allsvenskan är spelad har Stockholmsklubben redan fått betala 140 000 kronor i böter.” Fansen ses som en skara som orsakar dessa problem och även något som är svårt att kontrollera över: “Det finns alltid enskilda individer som kan göra saker vi inte kan försvara oss mot” säger pressansvarig i Djurgården. När det handlar om att fans och supportrar är orsaken till problemen drar sig inte journalisterna för att låta andra uttala sig om supportrar som grupp och upprepningar av budskapen till dem, vilket är ett karaktäristiskt drag för sportjournalistikens mönster (Dahlén 2008).

5.2.3 Orsak 3: Vem är det som egentligen bestämmer?

Att infiltration och hot förekommer är ett problem vi definierade tidigare i resultatet, men vad orsaken är till problemet är svårt att konkretisera, eftersom det finns motsättningar mellan de aktörer som problemet rör. Pressen gör dock en beskrivning av att “de mörka krafterna har tagit över” och frågar “Vem är det som egentligen bestämmer?”. Man rapporterar om att makten har flyttats ut från styrelsen till supportrarna, och inte till de goda supportrarna. Orsaken till dessa hot är att “de mörka krafterna” inte är nöjda med ledningens arbete, spelare eller resultaten och de kräver avgångar och hotar. Användningen av fraser som “de mörka krafterna” ger en tydlig stigmatisering där man skiljer på två olika parter och visar att det är de mörka krafterna som är orsaken till problemet (Goffman 1990).

Dock lyfts kritik även mot klubbarna och att styrelser följer huliganernas råd och får påtryckningar från supportrar och inte vågar säga emot. I ett fall där det skrivs om AIK och infiltration skriver journalisten att AIK frodas av feighet och inte vågar stå emot firman. I detta fall väljer journalisten att rama in verkligheten som att det finns en rädsla från klubbarna sida och att de är orsaken till att problemen uppkommer eftersom de inte vågar stå emot de mörka krafterna. Detta bekräftas även när en annan journalist lyfter fram citatet “Människor är rädda och vill inte handskas med problemet och dessa obehagligheter” när man rapporterar om huliganernas makt i klubbarna (Strömbäck 2009).

AIK:s ordförande däremot konstaterar att våld och AIK inte hör ihop och han säger även att det inte finns någon rädsla, och att medier buntar ihop AIK med Firman, som är något helt annat än AIK. AIK hävdar även att dialog med supportrar behövs och att det inte är något konstigt, även att det inte går att göra skillnad på supportrar. Man ser tydligt att det finns en motsättning bland journalisternas beskrivning av verkligheten och verkligheten bland de aktörer som får uttala sig. Flera ledare säger att

om det nu skulle finnas risk för infiltration så beror det på föreningsdemokratin och att det enda sättet att påverka det är att se till att de goda krafterna är i majoritet på årsmöten.

5.3 Uttryck av moraliska omdömen

I det material vi undersökt kan vi se mönster på att pressen tenderar att använda sig av en dramaturgi och starka känslor när de beskriver händelser som drabbas fotbollsvärlden. Ett fall som vi tidigare tagit upp där en person kastade in ett päron på plan som träffade en spelare i revbenen omskrevs som “en vidrig händelse”, “en sorglig händelse” och “det är tragiskt”. Personen som kastade päronet får en titel i medierna som “päronkastaren” och “päronhuliganen” och päronet blir även “vapnet”. Med dessa valda ord visar journalisterna tydligt att handlingen är fel och att det är fel att kasta in föremål på planen. Rubriker lyder följande:

“Här dör festen” och *“ Satte stopp på fotbollsfesten för 23 000 åskådare ”* - Claes Carlson, journalist

De förklarar att något som anses som festligt och underhållande, det vill säga en fotbollsmatch, förstörs på grund av en persons handlingar och att beteendet inte överensstämmer med normen. Vidrig, sorglig, tragisk, vapnet, dör, satte stopp, päronhuligan, är alla exempel på sportjournalistiska intensifieringar och stereotypiseringar då journalisterna ger namnet *päronkastaren* och *päronhuliganen* till personen som utförde handlingen och benämner honom med ett namn som visar vad det var han gjorde fel, nämligen kastade ett päron. Det blir även det namnet som mediepubliken känner igenom honom med.

Journalisterna väljer att rama in en händelse med två olika sidor, en positiv sida och en negativ sida. Med dessa två sidor påvisar journalisterna vad som är rätt och fel, vilka som är de onda och vilka som är de goda. Dessa två sidor som skildras i pressen gör att de som läser nyheterna påverkas av vilken sida som journalisten väljer att ställa i ett fördelaktigt ljus (Strömbäck 2009). Pressens rapportering använder sig av begrepp som “de mörka krafterna” respektive “de goda” vilket används för att förstärka förståelsen av vilka det är som gör rätt och fel. AIK:s tränare säger att “det enda sättet att besegra hat är med kärlek” i en artikel där man talar om hur man ska få bukt på problemen med supportrar som hotar och förstör. Man sätter hat och kärlek i förhållande till varandra och använder det som uttryck för att förklara hur man måste bekämpa huliganerna genom att föra en dialog med dem. Statsminister Reinfeldt får uttala sig om huliganproblemet i fotbollssverige och säger:

“idag slåss de med varandra, imorgon kommer de slå sina barn eller hustru”
- Statsminister Fredrik Reinfeldt

Han förutsätter att personer som bråkar och slåss på arenor även utför brott utför arenorna. Ovan är ett citat från statsminister Reinfeldt där han med en grov antagning drar merparten av huliganer över en kam. Detta värdeladdade uttalande använder sig journalisterna av och gör en nyhet större genom intensifiering och individualisering där de lyfter fram en maktperson som har uttryckt sig i ämnet, samt att de beskriver fenomenet med värdeladdade ord. Statsministern får uttala sig flertal gånger och han uttrycker sig med värdeladdade ord i citaten:

“Vi som älskar fotboll måste säga stopp” och “man borde älska sitt lag mer och hata mindre i svensk fotboll” - Statsminister Fredrik Reinfeldt

När det handlar om hur man omtalar personer med maktpositioner använder journalisterna begrepp som: AIK-basen, AIK-pampen, DIF-pampen och SvFF-pampen. De här begreppen beskriver dessa individers ställning och maktpositioner. Journalister använder sig av värdeord som *basen* eller *pampen* vilket gör att mediepubliker kopplar ihop personerna med den ledande position de har, där pamp är en beskrivning som kan uppfattas negativt.

5.4 Pressens bild av möjliga lösningar

När kvällspressen rapporterar om möjliga lösningar på de fotbollsrelaterade problemen ges förslag på olika åtgärder, och ofta kommer dessa förslag från olika aktörer som får uttala sig i medier. Två tydliga teman som diskuteras och rapporteras är lagstiftning och hårdare straff, och det andra är hur man ska lösa problemen med samverkan och genom att föra dialog mellan olika aktörer.

5.4.1 Lagstiftning, hårdare lagar och kraftigare påföljder

För att våldet på fotbollsarenorna och även våldet utanför arenorna ska minska och kunna bekämpas krävs det hårdare lagar och att fotbollen måste få hjälp av samhället och regeringen. Det måste komma hårdare lagar från regeringshåll och kraftigare påföljder för de som gör brott, är flera aktörer överens om. Som vi tidigare citerat säger SvFF ordförande att “Det är minsta kravet när landets största folkrörelse kan hotas”. Detta är ett tydligt exempel på hur journalisterna återigen använder sig av värdeord för att måla upp en bild av problemet i medier. Skulle inte dessa värdeord förekomma i sportjournalistiken skulle det vara svårare för mediepubliken att ta till sig det budskap som journalister vill förmedla med sin gestaltade nyhet.

Lösningarna som diskuteras flitigt kommer i hög utsträckning från huliganutredaren Erikssons förslag om att kända huliganer måste hållas borta från arenorna med tillträdesförbud, bättre övervakning med

kameror så att man kan identifiera de som ställer till med oreda på läktarna, och metalldetektorer så att man inte kan få med sig föremål in på arenorna. I flertal artiklar skrivs det: "Så ska regeringen jobba mot våldet i fotbollen; längre tillträdesförbud, starkare regelverk, hårdare straff och nationellt register". Däremot väcks det dock en kritik mot politiker att ingenting görs. SvFF:s ordförande lägger ansvaret på politikerna och säger att: "Det är en kriminell handling och en lagstiftningsfråga", "jag hoppas att den politiska processen sätter fart snart" och att problemet behöver lösas med hjälp från regeringens håll. Här visar citaten på en stigmatisering och en konflikt mellan vilka det är som ska ta ansvar och agera. Eriksson, den nationella huliganutredaren anser även han att politikerna inte jobbar snabbt nog. "Det går inte att ligga på latsidan" säger Eriksson. Pressen visar en motsättning mellan de aktörer som kräver att politikerna ska agera mot våldet och politikerna själva som riktar kritik tillbaka till de andra aktörerna. Justitieministern lovar skärpt lagstiftning, men kan inte lova när: "det tar tid, man kan inte skynda fram ett lagförslag" säger hon. Flera politiker kritiserar även huliganutredaren Erikssons förslag och tycker att det mer är idéskisser än färdiga lagförslag.

Statsministern och huliganutredaren är dock överens om lösningen som kallas för Al Capone-metoden som florerar i pressen. Metoden går ut på att hitta våldsförövarna när de begår andra brott, och inte bara de fotbollsrelaterade brotten. Statsminister Reinfeldt säger: "Idag slåss de med varandra, imorgon kommer de slå sina barn eller hustru" när de diskuterar hur den fotbollsrelaterade brottsligheten ska bekämpas. De vill gå hårdare åt de kriminella och det är huliganutredaren Eriksson som driver förslaget om att man måste plocka huliganerna när de begår andra brott, och att man måste titta över deras totala liv. En psykiater och expert på gärningsmannaprofiler får komma till tals och bekräftar det Eriksson säger och instämmer att metoden kan fungera.

5.4.2 Samverkan och dialog - "Vi som älskar fotboll måste säga stopp"

Förgående lösningar som är framkommer i pressen är mer konkreta förslag på regler och lagar, men man ser även ett behov av samverkan mellan olika aktörer som klubbar, politiker, supportrar och förbund, där klubbarna hävdar att dialogen mellan de och deras supportrar är viktig.

Politiker förekommer frekvent i diskussionen om lösningar och även ledare för förbund och klubbar står bakom budskapet: "Vi som älskar fotboll måste säga stopp". Flera olika aktörer trycker på att det är viktigt att hela samhället reagerar för att fotbollen ska överleva, att det inte räcker med lagstiftning, utan att man måste samarbeta och ta gemensamt ansvar. Justitieministern säger att "det krävs att hela fotbollsvärlden ställer upp, gör gemensamma saker och markerar" efter att Djurgårdens tränare avgick efter hot.

“[...]det gäller att stora massan engagerar och tar avstånd från det här”

- Djurgårdens ordförande.

Citatet ovan visar på ännu ett exempel på stigmatisering som journalisterna lyfter fram och beskriver i kvällspressen. Där man menar på att de goda (massan) bör ta avstånd från de onda (de som hotar). Supportrarna tas ofta upp i dessa sammanhang och att det är viktigt att ha en dialog med dem. SvFF:s ordförande säger att:

“Om supportrarna får ett större medbestämmande och blir tydligare samtalspartner vid olika beslut kan det förändra en del attityder i klackarna till det bättre”

“Dialog med supportrar är viktigt, det är inget konstigt” - tränare i AIK

I flertal artiklar ser man att AIK ofta förekommer i negativ publicering, men klubben tas även upp som ett gott exempel på hur man kan sätta stopp på enskilda individers illdåd. Man talar om den ömsesidiga respekten mellan fans och förbund och hur det bidrar till mindre problem på läktarna. “Fansen ska lösa krisen” skriver pressen där man på möten med supporterklubbar och firmagrupper diskuterar vad som måste göras för att stoppa problemen på arenorna. Även informatörer och pressansvariga för klubbarna uttalar sig och pressansvarig i Djurgården säger att:

“vi har bra klimat med våra supportrar och en bra dialog, men det finns alltid enskilda individer som kan göra saker som vi inte kan försvara oss mot”

Ovanstående citat är ett tydligt exempel på en stigmatisering där man på den goda sidan räknar klubben och de goda supportrarna, och på den andra onda sidan har man de opålitliga supportrarna som man inte kan samarbeta med och försvara sig emot (Goffman 1990). Det är viktigt att föra en dialog med sina supportrar eftersom supportrar ses som ovärderliga för klubben och de utgör en stor del av Sveriges fotbollskultur och som föreningsmedlemmar. För att “de mörka krafterna” inte ska få ta över makten i klubbarna finns det bara ett sätt att påverka det och det är “att på årsmötena se till att de goda krafterna är i majoritet”, säger Helsingborgs klubbdirektör som får medhållande från andra klubbar. “De mörka krafterna” kommer åter igen upp på nyhetsagendan och genom intensifieringstekniker beskriver journalisterna huliganerna med ord som i en läsares uppfattning låter mer skrämmande då man inte får reda på vad det de mörka krafterna är (Dahlén 2008). Som vi tidigare nämnt är föreningsdemokratin något som klubbar ofta benämner som huvudanledningen till att infiltration och påverkan kan hända i andra klubbar. Statsministern Reinfeldt uppmanar att alla måste

agera och att regeringen måste bidra. “Man borde älska sitt lag mer och hata mindre i svensk fotboll” säger han.

Nu har vi presenterat resultatet av studien, där olika teman har växt fram ur de fyra övergripande kategorierna i framingsmodellen. Definierade problem som journalister lyfter fram är inkast av föremål på plan, attacker, stormningar, hot från supportrar och infiltration i klubbarna. När dessa problem beskrivs använder journalister ett dramatiserat språk där värdeladdade begrepp och metaforer används flitigt. Man förklarar att orsakerna till problemen handlar om brist på regelverk, straff och lagstiftning, men även att det alltid finns enskilda individer som det inte går att sätta stopp eftersom man inte kan styra deras handlingar. Ytterligare en orsak handlar om att det pågår en maktförskjutning mellan klubbar och supportrar där man inte riktigt kan reda ut vem det är som egentligen bestämmer i svensk fotboll. Det man även har sett är att journalister uttrycker sig med värdeladdade ord och är dömande i sin rapportering, där de intensifierar och förstorar upp händelser för att attrahera mediepubliker. När lösningar på det fotbollsrelaterade våldet diskuteras läggs det fokus på polis och myndigheter som med lagstiftning och hårdare regler och kontroll ska minska problemet. Man beskriver även att samverkan och dialog är viktigt för att skapa ett bättre klimat bland supportrar och klubbar.

6. Slutdiskussion

I denna avslutande del kommer vi att redogöra för de mönster och slutsatser vi kunnat dra. Vi kommer även här föra en diskussion kring sportjournalistikens konstruktion av fotbollsrelaterat våld för att få en djupare förståelse av fenomenet och för att kunna sätta det i förhållande till annat. Till att börja med redogör vi för de slutsatser vi kan dra utifrån resultatet och därefter följer en djupare diskussion kring uppsatsens slutsatser.

6.1 Slutsatser

Utifrån frågeställningen *Hur representeras det fotbollsrelaterade våldet i sportjournalistiken*, har vi kommit fram till att det fotbollsrelaterade våldet gestaltas enligt den typiska framingsmodellen som gäller för alla slags nyheter. I artiklarna beskriver man problemet, och vad det är som har hänt, till exempel att ett paron kastas in på en fotbollsplan under en match och att matchen fick avbrytas. De berättar vem det är som gjort det, det vill säga orsaken till problemet och när de omtalar personer sätter de en stämpel på personen genom att omtala den som paronkastaren, och huliganen. Journalisterna beskriver även vilka det är som drabbas, där förövaren stereotypiseras och beskrivs som huligan och någon som avviker från normen och resten ses som offer. Man ser tydligt att journalisterna uttrycker moraliska omdömen genom att gestalta problemet som rätt eller fel. I artiklarna beskriver även journalisterna vilka konsekvenser som dessa definierade problem kan få, och ger även möjliga lösningar på problemen där ofta olika aktörer får komma till tals.

Det vi tydligt har sett är att journalistiken i störts utsträckning använder sig av intensifiering av de tre i:na, där man använder sig av begrepp och metaforer för att förstora upp händelser och göra de mer spektakulära. För att intensifiera händelser använder man sig av begrepp och metaforer som förstärker innebörden i artiklarna. Intensifieringen skapar drama och målar upp en bild för mediepubliken och används för att öka den publicistiska delen när man talar om framing. Det som framkommer minst är intimisering och individcentrering, vilket troligtvis beror på att fokus ligger på händelsen och inte på någon individs prestation. När det handlar om skandaler i sportsammanhang fokuserar journalistiken inte på individcentrering eftersom att det inte innefattar någon person som har gjort en bra prestation.

En tydlig slutsats från resultatet är att journalistiken gestaltar fotbollsrelaterat våld genom att använda sig av stigmatisering, där de skiljer på olika grupper genom att benämna med vissa namn och begrepp, vilket skapar en "vi-mot-dem"-bild. Man använder sig av ord och begrepp som är varandras motsatser, som onda och goda krafter och kärlek och hat. Man pekar tydligt ut de som gör fel och frångår normen och vilka konsekvenser det ger de andra. Det skiljer sig i vilka parter som framställs mer negativt än

andra. Men när det gäller fotbollsrelaterade skandaler är det i hög utsträckning supportrar och klubbar som framställs som de som frångår normen. Supportrar blir utpekade som huliganer när det rapporteras om matchskandaler och den organiserade brottsligheten i klubbarna. Även klubbarna blir utpekade när sådant sker och kritiken som riktas mot dem handlar om att de inte vet hur de ska hantera problemen och att de arbetar för dåligt med att motverka problemen. Supportrar och klubbar riktas det mest negativ kritik till, men man ser även att genomgående i artiklarna finns det alltid någon part som det riktas kritik till och som man anser frångår normen, vare sig det är supportrar, klubbar, huliganer, politiker, diverse förbund och nämnder. Journalisterna använder sig tydligt av känslomässiga begrepp och citat för att gestalta en “vi-mot-dem”-känsla för mediepubliken och pekar ut supportrar och huliganer som “de andra”.

6.2 Värderande och ställningstagande journalistik

En viktig och intressant upptäckt i materialet är att journalisterna frångår sin journalistiska yrkeskodex genom att vara dömande och använda ett värdeladdat språk. Det vi ser är en mycket värderande journalistik och ställningstagande journalistik, vilket antagligen inte förekommer lika ofta i annan journalistik som exempelvis politisk journalistik, där man inte ser lika tydligt värdeladdat språk eller ställningstagande. Man beskriver exempelvis inte politiker som “mörka krafter”, “cancer” eller “maffia” när politiker framställs negativt. När man rapporterar om fotbollsrelaterat våld tar man som kvällspressjournalist tydligare ställning i sakfrågan än i annan journalistik där man använder ett väldigt starkt tonläge. Man tar ställning till händelser och beskriver de som vidriga, tragiska och att man inte vill ta tag i det obehagliga problemet, vilket i detta fall är huliganerna.

När det handlar om fotbollsrelaterat våld är sensationsjournalistiken inte särskilt upplysande, utan ganska ytlig till sin karaktär. Man reflekterar och granskar inte händelserna utan är mer återberättande och spektakulär där man använder sig av mycket känslor och upprördhet när man ramar in händelser. Detta är en stor skillnad mot vad journalistiken i grunden handlar om, att vara en tredje statsmakt och granska det som sker i samhället. I kvällspressens sportjournalistik tenderar man att glömma journalistikens grundsten där man ska vara icke-dömande men granskande, och använder sig istället av mer spektakulär journalistik med värdeladdade ord, känslor och dömer olika aktörer i pressen.

6.3 Ett litet problem för världen, men ett stort problem för idrotten

Idrotten ses som något oskuldsfullt i samhället, där våld är något som kulturellt inte hör ihop med idrotten. Lagidrott har alltid setts som något som skapar gemenskap där individer kan utvecklas, och där barn och ungdomar kan förenas från en ung ålder eftersom idrotten ses som en trygg och hälsosam

aktivitet att vara en del av. När det sker våld inom idrotten och när dessa händelser uppmärksammas i medier blir idrottsrörelsen plötsligt en mer osäker plats, en annan bild om idrottsrörelsen växer fram. Men när något sker i svenska idrottsvärlden, som någon annanstans skulle ses som en mindre problem, uppmärksammas det kraftigt och görs större än vad det egentligen är, om man jämför samma händelse i en annan kontext. Ett exempel kan vara när bengaler tänds på arenorna, vilket ses som en katastrof och förstörelse och något som inte ska inträffa på en allsvensk match, medan det i andra länder kan ses som något som förhöjer fotbollsfesten och stämningen.

Det man tydligt kan se är att man tenderar att förstora upp händelser som annars ses som ganska marginella företeelser. I en händelse som vi beskrev tidigare där en person kastade ett pöron på en spelare, beskrevs den som en katastrof och skandal och personen pekades direkt ut som huligan. Hade denna händelse utspelats i en annan kontext, där en person kastat en frukt på en annan person, hade den kanske inte uppmärksamats och blåst upp på samma sätt som i den sportsliga kontexten.

6.4 De omänskliga huliganerna

En intressant aspekt vi har sett är att personer eller grupper som frångår normen som omnämns i sportjournalistiken sällan intimiseras, utan snarare benämns som stereotyper. Huliganer omänskliggörs och pratas inte om som människor, utan ses mer som en anonym skara som är farliga, aggressiva, hotfulla och framställs som ligister. Beskrivningen av huliganer är högst opersonliga och man avhumaniserar de som grupp. Offer däremot intimiseras och man använder sig av känslomässigt språk för att mediepubliken ska sympatisera med den gruppen. Ytterligare en intressant aspekt är att det inte fokuseras på etnicitet i rapporteringen, vilket annars är vanligt förekommande i samhället när det finns ett problem eller missnöje med något. Fokus ligger snarare på vilken grupp eller klubb man tillhör och inte vilken etnisk bakgrund man tillhör. En annan viktig slutsats är att supportrar inte kommer till tals i medier. För uttalanden vänder sig journalisten till klubbar, ledare, förbund och myndigheter och sällan till supportrar. Supportrarna blir endast omtalade och framställs negativt i pressen, där de våldsamma supportrarna är de som får mest utrymme och inte de supportrar som sköter sig. Det man även har sett är att alla supportrar dras över en kam, även om det bara är en enda supporter som har avvikit från normen och ställt till med problem, så förklaras i stor utsträckning alla supportrar som en negativ massa av kvällsjournalisterna.

6.5 Enkla förklaringsmodeller

När pressen rapporterar om möjliga lösningar fokuserar man på avsevärda krav på repression, där man tycker att lagar, straff och lagstiftning ska lösa problemet med huliganerna. Man tycker att det är polisen som ska ingripa och lösningen till problemet lägger man över på polisen och politiker. Det är

sällan expertsystem konsulteras och kommer till tals i medier om hur man ska åtgärda det fotbollsrelaterade våldet, utan man fokuserar mestadels på den repressiva apparaten utan någon särskild förklaringsmodell. När man ska förklara lösningen på problemet läggs det över på personer med auktoritet, som poliser och politiker som ska lösa problemen med straff och lagar. Det fotbollsrelaterade våldet förklaras med enklare förklaringsmodeller, vilket kan bero på att medierna försöker upprätthålla enkla förklaringar om vad som är rätt och fel, och att det är därför man tydligt använder sig av stigmatisering och intensifiering i rapporteringen för tydligare försöka upplysa samhället om vad som är rätt och fel att göra.

6.6 Repeterbara mönster

De mönster vi ser med vår studie överensstämmer med de mönster som tidigare forskning inom samma område visar. Vi tror att om någon annan skulle utföra en liknande studie som vi har gjort på liknande material så skulle de hitta de mönster som vi har funnit. Vi tror att om någon annan forskare skulle göra en undersökning med en liknande utgångspunkt, fast med andra artiklar som underlag, skulle den få samma resultat, då nyhetsrapporteringen kring sport och framförallt fotbollsrelaterat våld är av samma karaktär över lag i all nyhetsrapportering. I tidigare forskning har vi även sett de mönster som vi som har kunnat utläsa ur vår undersökning, vilket ger stöd för den forskning vi har gjort och de slutsatser vi har kommit fram till.

7. Författarnas tankar på vidare forskning

I detta avslutande kapitel ges författarnas reflektioner och tankar på fortsatt forskning inom detta ämne. Vi ser möjligheter att genomföra djupare och bredare studier inom området för att få en ännu större förståelse för relationen mellan fotbollsrelaterat våld och medier. Det finns flera intressanta infallsvinklar och områden man kan beröra genom en fortsatt forskning. En intressant studie som skulle kunna ge ytterligare kunskap för hur det fotbollsrelaterade våldet och medier skulle kunna förstås är att man studerar hur innehållet i medier påverkar grupper som omskrivs och vilken roll medierna spelar för huliganer och firmor. Eftersom vi i resultatet såg att firmorna tackar för publiciteten när de granskas skulle det vara intressant att förstå vilken roll media spelar för firmorna och hur de får fler medlemmar genom den publicitet och uppmärksamhet de får.

I vår studie framkommer det att mediernas rapportering om den organiserade brottsligheten har ökat och att den breder ut sig allt mer i klubbarna. Orsakerna till det här problemet förklaras bara på ytan i medier och de verkliga problemen är svåra att uttyda. Det vore intressant att studera hur stort inflytande firmorna verkligen har över klubbarna. Detta är säkerligen ett svårhanterat ämne eftersom detta fenomen sker i det dolda vilket gör det svårt för utomstående att få tillgång till information. Intressant vore att se hur den verkliga relationen mellan firmor och klubbar ser ut, vilket man skulle kunna studera utifrån ett maktperspektiv, där man undersöker hur maktbalansen ser ut och vilka det är som egentligen styr och ställer i den Svenska fotbollsallsvenskan.

En annan studie som hade varit intressant är att se om mediernas rapportering ser likadan ut när det gäller andra idrotter, exempelvis hockey och bandy där det också förekommer idrottsrelaterat våld. Framställs supportrar och händelser även där med värderande och ställningstagande journalistik? Hur ser det ut i andra länder? Även det är en studie som skulle kunna uppföljas, där man tittar på hur utländsk press beskriver det fotbollsrelaterade våldet jämfört med svensk press.

Referenser

- Bell, Emma, Bryman, Alan, 2005: *Företagsekonomiska forskningsmetoder*. 2:a upplagan. Malmö: Liber, Ekonomi.
- Berglez, Peter, Ekström, Mats, Larsson, Larsåke, med flera, 2009: *Metoder i Kommunikationsvetenskap* Upplaga 2:2. Lund: Studentlitteratur AB.
- Dahlén, Peter, 2008: *Sport och medier - En introduktion*. 1:upplagan. Kristianstad: IJ-forlaget.
- Davidsson, B, Patel R, 2011: *Forskningsmetodikens grunder*. Upplaga 4. Lund: Studentlitteratur.
- Entman, Robert M, 1993: Toward Clarification of a Fractured Paradigm “*Journal of Communication*” V 43 s. 51-58
- Eriksson, Björn, 2013: *Mera glädje för pengarna - Slutbetänkande av Nationell samordning mot brottslighet i samband med idrottsarrangemang*. Stockholm: Elanders Sverige AB.
- Goffman, Erving, 1990: *Stigma - Notes on the Management of Spoiled Identity*. New Jersey: Penguin Books.
- Green, Anders, 2009: *Fotboll och huliganism: Utveckling, problem och åtgärdsarbete i England och Skandinavien*. Stockholms universitet, Samhällsvetenskapliga fakulteten, Kriminologiska institutionen
- Johansson, Bengt, 1994: Arbetsrapport nr 37. *Att studera massmediernas innehåll – en genomgång av innehållsstudier inom svensk forskning om journalistik, medier & kommunikation*. Göteborg, Göteborg University.
- Maguire, Joe, 1991: *The Media-Sport Production Complex: The Case of American Football in Western European Societies*. European Journal of Communication, vol. 6 no. 3 315-33 SAGE, London
- Palm, Göran, 2002: *I nationens och marknadens intresse - Journalister, nyhetskällor och EU-journalistik*. Kungälv: Livréna Grafiska AB.
- Radmann, Aage. 2013: *Att äga en (huligan-)berättelse – mediers konstruktion av fotbollsvåld*. Malmö: Institutionen för idrottsvetenskap, Malmö Högskola.
- Radmann, Aage. 2013: *Huliganlandskapet – medier, våld och maskuliniteter*. 1:upplagan Malmö: Institutionen för idrottsvetenskap, Malmö Högskola.
- Rienecker, Lotte, Stray Jørgensen, Peter, 2011: *Att skriva en bra uppsats*. 2:a upplagan. Malmö: Liber AB.
- Russel E. Ward Jr, 2002: *Fan violence, Social problem or moral panic?* Department of Psychology and Sociology, Francis Marion University, Florence, SC

Strömbäck, Jesper, 2009: *Makt, medier och samhälle*. EN introduktion till politisk kommunikation. 1:a upplagan. Stockholm: SNS Förlag.

Toffoletti, Kim, 2007: *How is gender-based violence covered in the sporting news, and account of the Australian Football League Sex scandal*. Oxford, England: Elsevier Science

Tsoukala, Anastassia, 2011: *Timing 'dangerousness': football crowd disorder in the Italian and Greek press*, *Sport in Society: Cultures, Commerce, Media, Politics*, 14:5, 598-611

Elektroniska källor

Blomberg, Dan, 2011: *Media överdriver läktarvåldet*. (Hämtad 20/3 2013)
<http://www.second-opinion.se/so/view/2123>

Svenska fotbollsförbundet. *Nationalsporten* (Hämtad 13/5-2013)
<http://fogis.se/om-svff/nationalsporten/>

Szyber, Caroline, 2011: *Så förvandlar media fotbollsrörelsen till en våldsrörelse*. (Hämtad 20/3 2013)
<http://www.second-opinion.se/so/view/1816>

Riksidrottsförbundet: SCB 2012: *Idrotten i siffror*. (Hämtad 29/5-2013)
http://www.rf.se/ImageVault/Images/id_33008/scope_0/ImageVaultHandler.aspx

Videos

Uppdrag Granskning del 11 av 18. Janne Josefsson. (Hämtad 10/4-2013)
<http://www.svtplay.se/video/1141143/del-11-av-18>

Youtube - Insider Firman Boys. Robert Aschberg. (Hämtad 31/1-2013)
<http://www.youtube.com/watch?v=Ze4EoVEd4TA>